

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.01.2011
Mitte jõustunud redaktsioon

Liikluskindlustuse seadus¹

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

Vastu võetud 10.04.2001

RT I 2001, 43, 238

jõustumine 01.06.2001

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
27.03.2002	RT I 2002, 35, 215	25.04.2002
12.06.2002	RT I 2002, 57, 357	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
17.12.2003	RT I 2003, 88, 591	01.01.2004
18.02.2004	RT I 2004, 14, 90	25.03.2004ja osaliselt 1.05.2004
08.12.2004	RT I 2004, 90, 616	01.01.2005
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
26.01.2006	RT I 2006, 7, 42	04.02.2006
20.04.2006	RT I 2006, 21, 162	01.06.2006
20.04.2006	RT I 2006, 21, 163	01.07.2006
15.02.2007	RT I 2007, 24, 127	01.01.2008
26.09.2007	RT I 2007, 55, 368	02.11.2007
05.11.2008	RT I 2008, 49, 270	06.12.2008
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 10889/10 ECOFIN 360 UEM 209/10 (ELT L 197, 28.07.2010, lk 24–26).
17.06.2010	RT I 2010, 44, 261	01.01.2011

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse eesmärk

Käesolevas seaduses sätestatakse liikluskindlustus kohustusliku kindlustusena.

§ 2. Kindlustuse objekt

Liikluskindlustus on suurema ohu allika valdaja tsiviilvastutuse kindlustus ning käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud juhtudel õnnetusjuhtumite kindlustus.

§ 3. Kindlustuskaitse

(1) Kindlustusandjal või Garantiifondil on käesolevast seadusest ja liikluskindlustuse lepingust (edaspidi *leping*) tulenevad kohustused, kui käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud sõidukiga tekitati kindlustusjuhtum.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

(2) Teeliiklus käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud sõiduki kasutamine Eesti territooriumil.

(3) Teeliiklus käesoleva seaduse tähenduses ei ole liiklus:

- 1) hoone sees ja sõidukis, välja arvatud hoones asuvas parklas;
- 2) kohas, mis on eraldatud ja tähistatud võistlusteks või treeninguks;
- 3) tegutseva lennuvälja territooriumi osal, mis on liikluseks suletud.

(4) Sadamas sildunud riigisest liinivedu tegevale reisiparvlaevale mootorsõidukite pealesõitu ja sellelt mahaõitu loetakse teeliikluseks.

[RT I 2008, 49, 270- jõust. 06.12.2008]

§ 4. Kindlustamisele kuuluv sõiduk ja sõiduki põhiasukoht

(1) Leping tuleb sõlmida mootorsõiduki ja selle haagise (edaspidi *sõiduk*) suhtes, mis on registreeritud või mis kuulub registreerimisele liiklusseaduses sätestatud liiklusregistris (edaspidi *liiklusregister*).

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule käsitatakse sõidukina, mille suhtes tuleb sõlmida leping, ka:

- 1) trammi, trolli ja nende haagiseid;
- 2) teisaldatava riikliku registreerimismärgiga sõidukit;
- 3) Eesti kaitsejõudude sõidukit, kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 ei sätestata teisiti;
- 4) Eestis väljastatud transiitnumbrimärgiga sõidukit;
- 5) välisriigis, välja arvatud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis (edaspidi *lepinguriik*), põhiasukohta omavat ja teeliikluses osalevat sõidukit, mille kohta ei ole väljastatud Eestis kehtivat rohelist kaarti.

(3) Lepingute sõlmimine Eesti kaitsejõudude, Kaitsepolitsei ja politseiasutuse valduses olevate sõidukite suhtes ei ole kohustuslik, kui sõiduki registreerimistunnistusele on sõiduki omaniku kohale märgitud «kaitsejõud» või mõni eelnimetatud asutus. Eelnimetatud vabastus kindlustuskohustusest kehtib üksnes Eestis. Kui sõidukiga sõidetakse väljapoole Eesti territooriumi, tuleb sõiduki suhtes sõlmida leping.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Teises lepinguriigis põhiasukohta omav sõiduk kuulub kindlustamisele vastava riigi õigusaktide alusel. Eelnimetatud sõiduki suhtes sõlmitud leping täidab kohustusliku liikluskindlustuse nõude Eestis, kui see vastab põhiasukohariigis kohustusliku liikluskindlustuse suhtes kehtivatele nõuetele.

(5) Sõiduki põhiasukoht on käesoleva seaduse tähenduses riik, kus sõiduk on alaliselt või ajutiselt registreeritud, või kui registreerimist ei nõuta, siis riik, kus on sõidukit valdava isiku alaline elu- või asukoht. Kui liiklusõnnetus põhjustati sõidukiga, millel ei ole registreerimismärki või mis kannab sõiduki juurde mittekuuluvat registreerimismärki, siis peetakse sõiduki põhiasukohaks riiki, kus õnnetusjuhtum toimus.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 5. Kindlustusvõtja ja kindlustatu

(1) Kindlustusvõtja on sõiduki omanik. Kaasomandis oleva sõiduki suhtes sõlmitava lepingu kindlustusvõtja on üks kaasomanikest. Kindlustusvõtja esindajana on sõiduki suhtes lepingut volitatud sõlmima sõiduki registreerimistunnistusele kasutajana märgitud isik, volikirja alusel sõidukit kasutama volitatud isik ning samuti lepingu sõlmimiseks kirjalikult volitatud muu isik.

(2) Sõiduki valdaja on kindlustatu sõltumata sellest, kas valdus on seaduslik või ebaseaduslik. Sõidukit vallanud isik on kindlustatu vaatamata sellele, kas ta on teada või mitte.

§ 6. Garantiifondi hüvitatav kahju ning lepinguta sõidukiga seotud kohustused

[RT I 2004, 90, 616- jõust. 01.01.2005]

(1) Liikluskahju kannatanu suhtes täidab Garantiifond liikluskahju tekitanud isiku kindlustusandja kohustusi, kui kindlustusjuhtum põhjustati:

- 1) tundmatuks jäänud sõidukiga;
- 2) sõidukiga, mille suhtes kindlustusjuhtumi toimumise ajal oli leping käesolevat seadust rikkudes sõlmimata;
- 3) käesoleva seaduse § 4 lõikes 3 nimetatud sõidukiga, kui sellise sõiduki suhtes ei olnud lepingut kooskõlas käesoleva seadusega sõlmitud.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(1¹) Garantiifond on kohustatud hüvitama teise lepinguriigi hüvitusorgani nõudel viimase poolt kannatanule hüvitatud kahju, mis põhjustati teisest lepinguriigist Eestisse toimetatava või toimetatud sõidukiga, tingimusel et sõiduki Eestisse toimetamise algusest ei olnud kindlustusjuhtumi toimumise ajaks möödunud rohkem kui 30

päeva. Nimetatud 30-päevane tähtaeg hakkab kulgema sõidukile transiitnumbrimärgi väljastamise hetkest. Kui sõidukile transiitnumbrimärki ei väljastata, hakkab 30-päevane tähtaeg kulgema alates hetkest, mil müüja on ostja või tema esindaja ees sõiduki üleandmise kohustuse täitnud.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Isik, kellele kuulub sõiduk, mille suhtes seadust rikkudes ei ole sõlmitud lepingut, peab Garantiifondile tasuma kolmekordse kindlustusmaks eest, mille jooksul lepingu sõlmimise kohustust rikuti.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud sõidukiga tekitati liikluskahju ajal, millal leping oli seadust rikkudes sõlmimata, võib Garantiifond sõiduki omanikult selle aja eest sisse nõuda kuuekordse kindlustusmaks eest või sõiduki valdajalt tagasi nõuda kahju hüvitamisel ja juhtumi käsitlemisel tehtud kulutused.

(4) Kui isik on tasunud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kõrgendatud kindlustusmaks ning pärast seda, kuid enne sama sõiduki suhtes lepingu jõustumist on sõidukiga põhjustatud liikluskahju, siis ei nõuta kuuekordse kindlustusmaks tasumist aja eest, mille eest oli tasutud kolmekordne kindlustusmaks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõude esitab Garantiifond isikule, kes oli liiklusregistri andmete alusel sõiduki omanik ajal, kui sõiduki suhtes oli leping käesolevat seadust rikkudes sõlmimata.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(6) [Kehtetu – RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(7) Käesolevas paragrahvis käsitletud kõrgendatud kindlustusmaks tariifid kinnitab Garantiifond, kusjuures selle arvutamise aluseks on kindlustusmaks määras, mis ei ületa tavalepingu poliiside keskmist kindlustusmaks.

(8) Kui sõiduki suhtes on leping käesolevat seadust rikkudes sõlmimata, saadab Garantiifond liiklusregistrisse kantud sõiduki omanikule viivitamata sellekohase teate.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(9) [Kehtetu – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 7. Kindlustusandja kohustused

(1) Kindlustusandjal on kohustus hüvitada kindlustatu tekitatud liikluskahju. Kindlustusandja on kohustatud teenindama kindlustusvõtjaid, kes tema poole pöörduvad.

(2) Kindlustusandja on kohustatud tagama kannatanute teenindamiseks vajaliku koostöö teiste kindlustusandjate ja Garantiifondiga.

(3) Kindlustusandja on kohustatud sõlmima lepingud, väljastama poliisid ning käsitlema liikluskahjud Garantiifondi infosüsteemi kasutades.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(4)–(5)
[Kehtetud – RT I 2004, 90, 616- jõust. 01.01.2005]

2. peatükk LIIKLUSKINDLUSTUSE LEPING

§ 8. Liikluskindlustuse leping

(1) Liikluskindlustuse leping sõlmitakse vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Lepingus peavad olema märgitud vähemalt võlaõigusseaduse § 428 lõike 1 punktides 1–5 sätestatud andmed. Samuti tuleb lepingus viidata kindlustusvõtja õigusele esitada kaebus kindlustusandja tegevuse peale käesoleva seaduse 6. peatükis sätestatud korras.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(3) Lepinguliigid on järgmised:
1) tavaleping;
2) piirikindlustusleping.

(4) Lepingu poolte lepingust tuleneva vaidluse või nõude asjas võivad lepingu pooled pöörduda käesoleva seaduse 6. peatükis sätestatud kindlustuse komisjoni. Samuti võib liikluskahju kannatanu pöörduda kindlustusandja vastu kindlustuse komisjoni.

(5) [Kehtetu – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(6) Kui kahju kuulub hüvitamisele käesoleva seaduse või lepingu alusel ja vabatahtliku kindlustuslepingu alusel, siis toimub hüvitamine esmalt käesoleva seaduse või lepingu alusel ning seejärel ülejäänud kahju osas vabatahtliku kindlustuslepingu alusel, kui vabatahtlikus kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti.

(7) Kui vabatahtliku kindlustuslepingu kindlustusandja on hüvitanud kahju, mis kuulub hüvitamisele käesoleva seaduse või lepingu alusel, siis läheb talle üle kannatanu nõudeõigus. Sellisel juhul on nõudeõiguse omandanud kindlustusandjal kannatanu õigused kindlustuse komisjoni menetluses. Nõudeõiguse omandanud kindlustusandja suhtes ei kohaldata kindlustustegevuse seaduse (RT I 2004, 90, 616) § 126 lõiget 3.

(8) Kindlustusvõtja, kindlustatu või kannatanu kahjuks käesolevas seaduses sätestatud kõrvalekalduv kokkulepe on tühine.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 9. Tavaleping

(1) Tavaleping sõlmitakse käesoleva seaduse § 4 lõikes 1 ja lõike 2 punktides 1–4sätestatud sõiduki suhtes. Kui käesoleva seaduse § 4 lõikes 3 nimetatud isik väljendab kindlustushuvi, on kindlustusandja kohustatud sõlmima tavalepingu vaatamata sellele, kas käesolev seadus nõuab sõiduki suhtes lepingu sõlmimist või mitte.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(1¹) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sõidukile võib tavalepingu sõlmida teisest lepinguriigist Eestisse toimetatava või toimetatud sõiduki suhtes enne selle liiklusregistris registreerimist, tingimusel et sõiduki Eestisse toimetamise algusest ei ole möödunud rohkem kui 30 päeva. Nimetatud 30-päevase tähtaja kulgemise algust arvestatakse käesoleva seaduse § 6 lõikes 1¹ sätestatud korras.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Kindlustusandja väljastab kindlustusvõtjale poliisi vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 10 sätestatud roheline kaart, mis väljastatakse vähemalt kirjalikus vormis.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(3) Tavalepingu alusel hüvitatakse lepinguriigis ning poliisi vastava märke olemasolu korral ka teistes riikides tekitatud liikluskahju.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(4) Kindlustusvõtjale väljastatud tavalepingu poliisi kehtimise ajal ei või teine kindlustusandja väljastada poliisi samaks või osaliselt kattuvaks perioodiks.

§ 10. Roheline kaart

(1) Roheline kaart on sellele märgitud välisriikides kehtiv liikluskindlustuse tavalepingu poliis.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Kindlustusandja väljastab roheline kaardi vastavalt Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu (*Council of Bureaux*) ja Garantiifondi kehtestatud korralening sellele ei kohaldata võlaõigusseaduse § 434 lõikes 2 sätestatud.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(3) Kindlustusandja ei võta täiendavat kindlustusmakset ega muud tasu lepinguriigis või Šveitsi Konföderatsioonis kehtiva roheline kaardi eest. Kindlustusandjal on õigus võtta täiendavat tasu muus riigis kehtiva roheline kaardi eest.

[RT I 2008, 49, 270- jõust. 06.12.2008]

(4) [Kehtetu – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(5) [Kehtetu – RT I 2004, 14, 90- jõust. 01.05.2004]

§ 11. Rohelise kaardi väljastamise õigus

(1) Rohelise kaardi väljastamise õigus on Garantiifondi liikmel kooskõlas Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu põhikirja ja otsustega ning Garantiifondi sõlmitud lepingutega.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) [Kehtetu – RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

(3) Lepingute sõlmimise õiguse lõppemisel peab kindlustusandja roheline kaartide väljastamise viivitamata lõpetama ja Garantiifondile üle andma kõik kindlustusvõtjale väljastamata poliiside blanketid.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 12. Piirikindlustusleping

(1) Piirikindlustusleping sõlmitakse välisriigis, välja arvatud lepinguriigis, põhiasukohta omava sõiduki suhtes ja liiklusregistris registreeritud sõiduki suhtes, millel puudub Eestis kehtiv leping.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Piirikindlustuslepingu alusel hüvitatakse Eestis tekitatud liikluskahju.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule hüvitatakse piirikindlustuslepingu alusel ka teises lepinguriigis tekitatud liikluskahju.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(4) Piirikindlustuslepingu kindlustusandja on Garantiifond.

(5) Piirikindlustuslepingu tariifid kinnitab Garantiifond.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004; 1.05.2004]

§ 13. Teabe edastamine

(1) Kindlustusvõtja peab kindlustusandjale teatama lepingu sõlmimiseks vajalikud andmed. Kindlustusandja nõudel tuleb andmed edastada kirjalikult.

(2) Kindlustusvõtja peab kindlustusandjale viivitamata kirjalikult teatama lepingu sõlmimisel esitatud andmete muutumisest. Kui andmete muutumisest ei ole teatatud ja andmete muutumise tõttu suureneb kindlustusmaks üle 20 protsendi, võib kindlustusandja kindlustusvõtjalt nõuda leppetrahvi 32 eurot iga teabe edastamisega viivitatud kalendrikuu kohta, kuid mitte üle 64 euro.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 14. Lepingu tähtaeg

(1) Tavaleping on tähtajatu, välja arvatud käesoleva seaduse § 4 lõikes 3 sätestatud sõiduki suhtes sõlmitud tavaleping, mis kehtib üksnes selle alusel väljastatud poliisile märgitud ajal.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Piirikindlustusleping kehtib poliisile märgitud ajal.

(3) Leping lõpeb või lõpetatakse käesolevas seaduses sätestatud juhtudel.

§ 15. Poliisi kehtivus

(1) Poliisi kehtivus algab poliisile märgitud ajal, kuid mitte enne eelmise poliisi lõppemist. Kui kellaeg ei ole poliisile märgitud, siis algab selle kehtivus kell 00.00.

(2) Poliisi kehtivus lõpeb poliisile märgitud kalendripäeval kell 24.00.

(3) Poliis väljastatakse üheks päevaks kuni 12 kuuks.

(4) Kindlustusandjal ei ole kohustust järgneva poliisi väljastamiseks, kui kindlustusvõtjal on kindlustusmaks võlgnevus.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 15¹. Omavastutus

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

(1) Kindlustusvõtja taotlusel ja kindlustusandja nõusolekul võivad pooled lepingus kokku leppida kindlustusvõtjale omavastutuse kohaldamises. Tarbijast kindlustusvõtjale omavastutuse kohaldamises kokku leppida ei saa.

(2) [Kehtetu – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(3) Kindlustusvõtjale omavastutuse kohaldamise korral peab kindlustusandja teostama hüvitamise täies mahus ning kindlustusvõtja tasub kindlustusandjale omavastutuse summa.

(4) [Kehtetu – RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 16. [Kehtetu – RT I 2004, 14, 90- jõust. 01.05.2004]

§ 17. [Kehtetu – RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 18. Kindlustusmakse tasumata jätmise

- (1) Kindlustusmakse tasumata jätmisel lõpeb leping käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud korras.
- (2) Kui poliisile märgitud poliisi kehtimise aeg lõpeb, kuid sõiduki kohta ei ole uut poliisi väljastatud ega taotletud lepingu maksevabaks muutmist, on kindlustusvõtjal kindlustusmaksete tasumise kohustus kuni lepingu lõppemise või maksevabaks muutmiseni.
- (3) Kindlustusandjal on kohustus poliisi väljastada vaid perioodi kohta, mille eest on tasutud.
- (4) Kindlustusmakse tasumata jätmise korral ei nõuta sisse enam kui 18 kuu kindlustusmakse ja viivis.
- (5) Kindlustusmakse tasumata jätmise korral võib kindlustusandja nõuda viivist 0,1 protsenti tasumata kindlustusmakse summast päevas. Viivise summa on piiratud tasumata kindlustusmakse summaga.
- (6) [Kehtetu – RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 19. Maksevaba leping

- (1) Lepingu maksevaba periood on aeg, millal leping kehtib, kuid kindlustusvõtjal ei ole kindlustusmakse tasumise kohustus.
- (2) Leping muudetakse kindlustusvõtja taotlusel maksevabaks alates kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel kokkulepitud päevast. Lepingut ei saa muuta maksevabaks tagasiulatuvalt.
- (3) Leping muudetakse maksevabaks, kui kindlustusvõtja esitab kindlustusandjale sellekohase taotluse ning kindlustusandja väljastab kindlustusvõtjale kinnituse lepingu maksevabaks muutmise kohta. Nii kindlustusvõtja lepingu maksevabaks muutmise taotlus kui ka kindlustusandja vastav kinnitus peavad olema vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]
- (3¹) Maksevaba periood lõpeb, kui kindlustusvõtjale väljastatakse tema taotlusel uus poliis.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]
- (3²) Leping muutub poliisi kehtimise lõppemisel maksevabaks, kui pooled ei ole kokku leppinud, et enne eelneva poliisi kehtivuse lõppemist väljastab kindlustusandja järgneva poliisi.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]
- (4) Kindlustusandja ei ole kohustatud muutma lepingut maksevabaks, kui on väljastatud poliisi dublikaat aja kohta, millal leping soovitakse maksevabaks muuta.
- (5) Kui leping on muudetud maksevabaks, teeb kindlustusandja poliisile kehtetuks tunnistamise märke, näidates ära maksevaba perioodi alguse.
- (6) Poliisi kehtimise lõpuni jäänud aja eest tasutud kindlustusmakse osa tagastatakse kindlustusvõtjale. Tagastatavast kindlustusmaksest võib asjaajamiskulude katteks kinni pidada kuni 3 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]
- (7) Lepingu maksevabal perioodil ei või nimetatud sõidukiga liikluses osaleda, kuid kindlustusandjal on lepingust tulenevad õigused ja tekitatud liikluskahju hüvitamise kohustus.
- (8) Kui sõiduk osaleb liikluses lepingu maksevabal perioodil, siis on kindlustusvõtjal kohustus tasuda kindlustusandjale lepingu maksevaba perioodi eest kolmekordne kindlustusmakse.
- (9) Kui sõiduk osaleb liikluses lepingu maksevabal perioodil ja põhjustab liikluskahju, siis on kindlustusandjal õigus kindlustusvõtjalt sisse nõuda maksevaba perioodi eest kuuekordne kindlustusmakse või tagasi nõuda kahju hüvitamise kulud ja juhtumi käsitlekulud.
- (10) Maksevaba perioodi eest kindlustusmaksete sissenõudmisel ei nõuta makseid sisse enam kui 18 kuu eest.
- (11) Kõrgendatud kindlustusmaksete sissenõudmisel loetakse maksevaba perioodi pikkuseks ajavahemik lepingu maksevabaks muutmiseni kuni sõiduki liikluses osalemise tuvastamiseni.
- (12) Kui kindlustusandja väljastab uue poliisi, lõpeb lepingu maksevaba periood poliisi kehtimise algusest.
- (13) [Kehtetu – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(14) Piirikindlustuslepingut ning käesoleva seaduse § 4 lõikes 3 nimetatud sõiduki suhtes sõlmitud lepingut maksevabaks muuta ei saa.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 20. Lepingu lõppemine

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(1) Kindlustusandja ja kindlustusvõtja ei saa kokku leppida, et liikluskindlustuse leping lõpeb tagasiulatuvalt.

(2) Leping lõpeb:

- 1) sõiduki registrist kustutamisel, välja arvatud ajutisel registrist kustutamisel;
- 2) kui sõiduk väljub omaniku valdusest ebaseaduslikult ja kindlustusvõtja esitab kindlustusandjale selle kohta politseiametniku väljastatud asjakohase tõendi;
- 3) lepingu ülesütlemisel;
- 4) lepingust taganemisel;
- 5) käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud juhul teise kindlustusandjaga sõlmitud lepingu jõustumisest;
- 6) käesoleva seaduse § 9 lõikes 1¹ sätestatud juhul arvates hetkest, mil ostja poolt sõiduki vastuvõtmisest möödub 30 päeva ja sõidukit ei ole Eesti liiklusregistris arvele võetud;
- 7) lepingu alusel väljastatud poliisi kehtivuse lõppedes – käesoleva seaduse § 4 lõikes 3 nimetatud sõiduki suhtes sõlmitud tavalepingu ja piirikindlustuslepingu puhul;
- 8) transiitnumbrimärgi kehtivuse lõppedes – käesoleva seaduse § 4 lõike 2 punktis 4 nimetatud sõiduki suhtes sõlmitud lepingu puhul;
- 9) muul seaduses sätestatud alusel.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(3)–(4)

[Kehtetud – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(5) [Kehtetu – RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

(6) Lepingu ülesütlemisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 19 lõikes 6 sätestatut.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 21. Lepingu sõlmimine teise kindlustusandjaga

(1) Kindlustusvõtja võib sõlmida sama sõiduki suhtes lepingu teise kindlustusandjaga igal ajal.

(2) Teise kindlustusandjaga sõlmitud leping jõustub, kui lõpeb selle sõlmimise ajal kehtinud lepingu alusel väljastatud poliisi kehtivus. Kui eelneva kindlustusandjaga sõlmitud leping oli uue lepingu sõlmimise ajaks muudetud maksevabaks, jõustub uus leping sõlmimise hetkest.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 22. Lepingu ülesütlemine kindlustusandja algatusel

(1) Kindlustusandjal on õigus leping üles öelda, kui leping on olnud maksevaba 24 kuud järjest või kindlustusmaksid ei ole lepingut rikkudes tasutud vähemalt kolm kuud järjest, kuid mitte enne kehtiva poliisi lõppemist.

(2) Lepingu ülesütlemisest peab kindlustusandja kirjalikult kindlustusvõtjale ja elektrooniliselt Garantiifondile vähemalt 15 päeva ette teatama. Teates tuleb ära näidata lepingu ülesütlemise aeg.

(3) Isiku suhtes, kellega leping on kindlustusmaks tasumata jätmise tõttu üles öeldud, võib kindlustusandja suurendada tasumisele kuuluvat kindlustusmakset lepingu ülesütlemisele järgneval kahel kalendriaastal.

[RT I 2006, 21, 163- jõust. 01.07.2006]

§ 23. Lepingu üleminek

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(1) Sõiduki võõrandamisel astub sõiduki omandanud isik sõiduki suhtes sõlmitud lepingus kindlustusvõtja kohale. Sõiduki omaniku surma korral astub sõiduki õiguspärane valdaja lepingus kindlustusvõtja kohale. Lepingu üleminekule ei kohaldata võlaõigusseaduse §-s 524 sätestatut.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Kindlustusandja arvutab kindlustusmaksed vastavalt uue kindlustusvõtja andmetele.

(3) Kindlustusvõtja muutmisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul ei lähe sõiduki omandanud isikule üle sama lepingu eelneva kindlustusvõtja poolt möödunud perioodil tasumata kindlustusmaksete ja viiviste tasumise kohustus. Nimetatud kohustuse peab täitma eelnev kindlustusvõtja.

(4) Kindlustusvõtja muutumisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul ei tagasta kindlustusandja tasutud kindlustusmakseid. Kui on tasutud kindlustusmakse ettemaks, loetakse see tasutuks uue kindlustusvõtja poolt.

(5) Sõiduki omandi mis tahes alusel üleminekust teavitatakse kindlustusandjat vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kusjuures eeldatakse, et teavitamiskohustus lasub sõiduki omandajal. Omandaja vabaneb teavitamiskohustusest üksnes juhul, kui kohustuse on täitnud võõrandaja. Teavitamiskohustus tuleb täita hiljemalt viie päeva jooksul sõiduki omandi üleminekust arvates.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(6) Sõiduki omandanud isik võib 10 päeva jooksul pärast sõiduki omandamise registreerimist liiklusregistris sõlmida lepingu enda valitud kindlustusandjaga. Uue lepingu jõustumise hetkel lõpeb eelmine leping ja eelmise lepingu ettemakstud kindlustusmaksete osa tasutakse kindlustusvõtjale (sõiduki omandanud isik) tema avalduse alusel. Avalduse võib esitada ühe aasta jooksul, alates kindlustusmakse tagasisaamise õiguse tekkimisest, kusjuures nimetatud tähtajast hiljem esitatud avaldust ei rahuldata.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 24. Lepingu sõlmimine piiril

(1) Sõidukiga sõites võib riigipiiri (ajutist kontrolljoont) ületada üksnes kehtiva poliisi olemasolul.

(2) Garantiifond tagab lepingute sõlmimise kõigis piiriületuskohtades asuvates tollipunktides. Piirirajatise valdaja tagab lepingu sõlmimiseks vajaliku ruumi ja internetiühenduse piirirajatises.

(3) Teises lepinguriigis põhiasukohta omava või teise lepinguriigi kaudu Eestisse siseneva sõiduki, mille põhiasukoht ei ole lepinguriik, kontrollimine ainult sõidukil kehtiva kindlustuskaitse olemasolu kindlakstegemise eesmärgil ei ole lubatud. Nimetatud keeld kehtib nii sõiduki riiki sisenemisel kui ka riigist väljumisel.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(4) Piiriületuskohas, mis ei piirne lepinguriigiga, on Eesti territooriumile sisenevatel sõidukitel, mille põhiasukoht ei ole lepinguriik, kehtiva kindlustuskaitse olemasolu kontrollimine kohustuslik. Politseiametnik tõkestab riigipiiri seaduse alusel eelnimetatud sõidukite edasisõidu, kui nendel kehtiv kindlustuskaitse puudub.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 25. Lepingu kontrollimine

Kehtiva lepingu ja poliisi olemasolu kontrollimise õigus on politseil, kes teavitab Garantiifondi viivitamatult kõigist juhtudest, mil liikluses osalenud sõidukil puudus kehtiv leping ja poliis. Kehtiva lepingu ja poliisi olemasolu kontrollimisel peab politsei teistes lepinguriikides põhiasukohta omavate või nende riikide kaudu Eestisse sisenenud sõidukite, mille põhiasukoht ei ole lepinguriik, kontrollimisel arvestama käesoleva seaduse § 24 lõike 3 esimesest lausest tulenevat piirangut.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

3. peatükk

KINDLUSTUSJUHTUM JA KAHJU SUURUSE MÄÄRAMINE

§ 26. Kindlustusjuhtum

(1) Liikluskindlustuse kindlustusjuhtum (liikluskahju) on kindlustamisele kuuluva sõidukiga käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustel kahju tekitamine.

(2) Liikluskahjuga on tegemist ainult siis, kui samal ajal esinevad järgmised tingimused:

- 1) teeliikluses on tekitatud kahju kindlustamisele kuuluva sõidukiga;
- 2) kahju on tekitatud sõiduki liikumise või paiknemise tagajärjel;
- 3) esineb põhjuslik seos sõiduki liikumise või paiknemise ja tekitatud kahju vahel;
- 4) sõiduki valdajal on tsiviilvastutus seoses kahju tekitamisega.

(3) Liikluskahju on sõidukilt või koormast eraldunud osade, samuti muude esemete liikumise tagajärjel tekkinud kahju, mis on põhjuslikus seoses sõiduki liikumisega. Seejuures on oluline, kas kokkupõrge eelnimetatud asjadega toimus kannatanu süül või mitte ja kas kannatanu oleks saanud õnnetust vältida.

(4) Liikluskahju hüvitatakse käesoleva seaduse ja lepingu alusel vastavalt kindlustatu vastutuse ulatusele ning sõltumata kannatanu osalemisest liiklusõnnetuses, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud erandid.

§ 27. Kahju hüvitamine olenemata vastutusest

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(1) Jalakäijale ja jalgratturile kindlustusjuhtumi toimumise tõttu tekitatud kahju hüvitatakse ka juhul, kui sõidukijuht ei ole vastutav tekitatud kahju eest. Jalakäijana käsitatakse liiklusseaduse § 2 punktis 13 loetletud isikuid.

[RT I 2010, 44, 261- jõust. 01.01.2011]

(2) Liikluskahju põhjustanud sõidukijuhi ravikulu hüvitatakse tema vastutusele vaatamata, välja arvatud juhul, kui poliisi väljastanud kindlustusandja asukohariigi seaduse või kindlustuslepingu tingimuste kohaselt sellist ravikulu ei hüvitata.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ei kohaldata, kui lõikes 1 nimetatud isik või lõikes 2 nimetatud sõidukijuht põhjustas liikluskahju seoses enesevigastamise või enesetapuga või oli liikluskahju toimumise hetkel alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine mõju all.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule hüvitatakse kahju ka siis, kui ta oli liiklusõnnetuse toimumise ajal alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine mõju all ja kui liiklusõnnetuse tekkimine ei olnud põhjuslikus seoses isiku eelnimetatud seisundiga.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kahju puhul hüvitatakse ravikulu üksnes liiklusõnnetusest tingitud tervisekahjustusi ravinud raviasutusele.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 28. Liikluskahju koostis

(1) Liikluskahju võib olla tekitatud füüsilise isiku tervisele (isikukahju) või füüsilise või juriidilise isiku asjale (varakahju).

(2) Isikukahju on:

- 1) ajutisest töövõimetusel tulenev kahju;
- 2) püsivast töövõimetusel tulenev kahju;
- 3) kannatanu ravikulud;
- 4) surmaga lõppenud liiklusõnnetuse korral kannatanu ülalpeetava elatise vähenemine või kaotus, samuti matusekulu;
- 5) liiklusõnnetusega seotud mittevaraline kahju.

(3) Varakahju on:

- 1) asja kahjustamise või hävimise kahju;
- 2) mõistlikud ja vajalikud kulud õigusabile ja ekspertiisile.

(4) Sõiduki hävimise või vigastustega seotud kahjuks loetakse liiklusregistri volitatud töötaja toimingute eest tasutud riigilõivu, kui seoses liikluskahjuga tuli teha registritoiminguid. Samuti loetakse sõiduki hävimise või vigastustega seotud kahjuks mõistlikud kulutused selle sõiduki parkimisele.

[RT I 2004, 90, 616- jõust. 01.01.2005]

§ 29. Ajutisest töövõimetusel tulenev kahju

(1) Õigus ajutisest töövõimetusel tuleneva kahju hüvitisele on füüsilisel isikul, kelle sotsiaalmaksuga maksustatav tulu vähenes seoses tervisekahjustusega liikluskahju tagajärjel.

(2) Hüvitise suuruse määramise arvestuslikuks aluseks on keskmine netosissetulek kalendripäeva kohta (edaspidi *netotulu*). Netotulu arvutatakse isiku poolt eelneva perioodi jooksul saadud sotsiaalmaksuga maksustatud sissetulekust, millest arvatakse maha tulumaks ja mis jagatakse perioodi pikkusega kalendripäevades.

(3) Hüvitise suurus kalendripäeva kohta leitakse liikluskahju tekkimisele eelnenud netotulu ja ajutise töövõimetusel aja netotulu vahena.

(4) Hüvitise kogusuurus leitakse, korrutades ajutise töövõimetusel kalendripäevade arvu käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud hüvitise suurusega kalendripäeva kohta ja lahutades tulemist muu kohustusliku kindlustuse või seaduse alusel saadud hüvitise või kompensatsiooni.

(5) Kannatanu netotulu enne liikluskahju tekkimist leitakse:

1) võttes arvesse kaheteistkümne vahetult liikluskahju tekkimisele eelnenud kuu jooksul saadud sissetuleku ja kalendripäevade arvu;

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

2) kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik sai liikluskahju tekkimisele vahetult eelnenud ajal sissetulekut kaheteistkümnest kalendrikuust lühemal perioodil, võetakse arvesse tegelik sissetulek nimetatud perioodil ja sellele vastava perioodi pikkus kalendripäevades;

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

3) kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik on liikluskahju tekkimise ajal ettevõtja, võetakse arvesse viimase kahe kalendriaasta tuludeklaratsioonis deklareeritud sotsiaalmaksuga maksustatav tulu, ühekordsete

tulude saajal viimase viie kalendriaasta hulgast tema poolt valitud kahe kalendriaasta sissetulek ja vastava perioodi pikkus kalendripäevades;

4) kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik oli enne liikluskahju tekkimist olnud ettevõtja vähem kui kaks kalendriaastat, võetakse hüvitise määramisel aluseks sissetulek ettevõtjana tegutsenud perioodil ja selle perioodi pikkus kalendripäevades;

5) mittetöötava või töötu isiku puhul, kes enne liikluskahju oli töövõimeline ja kes ei ole alla 16-aastane ega pensioniealine, on sissetuleku arvestamise aluseks liiklusõnnetuse ajal kehtinud kuupalga alammäär.

(6) Vaidluse korral lähtutakse Maksu- ja Tolliametile vahetult liikluskahju tekkimisele eelnenud kuue kuu jooksul sotsiaalmaksuga maksustatud deklareeritud summadest.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 30. Püsivast töövõimetusel tulenev kahju

(1) Õigus püsivast töövõimetusel tuleneva kahju hüvitisele on füüsilisel isikul, kelle sotsiaalmaksuga maksustatav sissetulek vähenes seoses liikluskahju tagajärjel tekkinud püsiva tervisekahjustusega.

(2) Püsiva töövõime kaotus (invaliidsus) peab olema tõendatud õigusaktides sätestatud korras.

(3) Hüvitise suurus kalendripäeva kohta leitakse analoogiliselt käesoleva seaduse §-s 29 sätestatud korrale, võttes arvesse käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt tuvastatud püsiva töövõime kaotuse ulatust väljendatuna töövõime kaotuse protsentides.

(4) Püsiva töövõime kaotuse hüvitis määratakse kuu kohta, korrutades hüvitise suuruse kalendripäeva kohta 30-ga ja lahutades tulemist muu kohustusliku kindlustuse või seaduse alusel pidevalt määratud hüvitise või kompensatsiooni summa kuu kohta.

(5) Püsiva töövõime kaotuse hüvitis arvutatakse ümber, kui:

- 1) on suurenenud kannatanu töötasu;
- 2) on muutunud kannatanu kindlustusjuhtumist saadav muu kohustusliku kindlustuse hüvitis või muu toetus, hüvitis või kompensatsioon;
- 3) kannatanul on tekkinud õigus vanaduspensionile.

(6) Püsiva töövõime kaotuse hüvitise ümberarvutamisel seoses kannatanu õigusega vanaduspensionile võetakse tema netotulust enne liikluskahju tekkimist arvesse 60 protsenti.

(7) Püsiva töövõime kaotuse hüvitise maksmine lõpetatakse, kui on lõppenud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud töövõimekaotus või kui kannatanu sureb.

(8) Püsiva töövõime kaotuse hüvitis indekseeritakse väljamakse kuule eelnenud kuul avaldatud tarbijahinnaindeksiga kindlustusjuhtumi toimumise kuule eelnenud kuul avaldatud tarbijahinnaindeksi suhtes.

(9) Püsiva töövõime kaotuse hüvitis makstakse välja igakuiselt järgneva kuu 15. kuupäevaks.

(10) Püsiva töövõime kaotuse korral hüvitatakse põhjendatud kulutused ühekordselt sotsiaalministri poolt kehtestatud piirides :

- 1) uue eriala õppimiseks, kui omandatud eriala suurendab kannatanu toimetulekut;
- 2) toimetulekuks vajalike abivahendite muretsemiseks;
- 3) eluaseme kohandamiseks liikumispuude korral.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud hüvitis makstakse välja vastava teenuse osutajale või tegeliku kulu teostajale kulu tõendava dokumendi alusel.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 31. Kannatanu ravikulud

(1) Ravikulud hüvitatakse raviasutusele või muule pädevale isikule, kes on:

- 1) ravinud liiklusõnnetusest tingitud tervisekahjustusi;
- 2) osutanud teenust traumajärgsete tüsistuste kergendamisel.

(2) Kannatanule hüvitatakse järgmised ravikulud:

- 1) tervisekahjustuse ravimise kulud;
- 2) ravimite soetamise kulud;
- 3) raviga seotud raviasutuse külastamiseks tehtud transpordikulud;
- 4) muud otsesed kulud, mis ei sisaldu käesoleva lõike punktis 1.

(3) Põhjendatuks loetakse kulutusi, mis ei ületa õigusaktide alusel sätestatud ravikulude teenuste hindu või hindade keskmist taset vastavate teenuste turul.

(4) Hüvitis makstakse välja tegelikku kulu tõendavate dokumentide alusel.

(5) Isikukahju korral peab kindlustusandjale esitama tõendid liikluskahjule eelnenud ja liikluskahjust tingitud tervisekahjustuste ja ravimise kohta.

§ 32. Surmaga lõppenud liiklusõnnetusest tulenev kahju

(1) Surmaga lõppenud liiklusõnnetuse korral on hüvitise saamise õigus:

- 1) hukkunu matuseid korraldanud isikul;
- 2) isikutel, kelle elatiseks kujunenud summa vähenes hukkunu osa äralangemise tõttu pere ülalpidamiskuludest.

(2) Hukkunu matusekulud hüvitatakse kulusid tõendavate dokumentide alusel isikule, kes neid kulusid on tegelikult kandnud. Kui kulusid on kandnud mitu isikut, hüvitatakse kahju igale isikule eraldi. Hüvitamisele kuuluvad kõik otseselt hukkunu matmisega seotud mõistlikud kulud.

(3) Vajaduse korral maksab kindlustusandja matusekulude katmiseks avanssi kuni 60 protsendi ulatuses hüvitisest.

(4) Elatise vähenemise hüvitis (edaspidi *kindlustuspension*) määratakse pere igale liikmele, kelle elatis vähenes hukkunu osa äralangemise tõttu, lähtudes järgmistest põhimõtetest:

- 1) hukkunu ülalpeetavaiks (pereliikmeks) võivad olla tema lesk, alaealised lapsed, töövõimetus täisealised lapsed, ülalpidamisel olnud töövõimetus vanemad, muud ülalpidamisel olnud töövõimetus isikud;
- 2) pere elatise moodustavad pereliikmete sissetulek, perioodiliselt makstavad pensionid, abirahad ja alimendid (elatis);
- 3) pere elatise moodustavad pere üldkulud kuni 30 protsenti. Ülejäänud elatise summa jaotatakse pere liikmete vahel, kusjuures perekonnapeale arvestatakse kolm osa, tema abikaasale kaks osa ja ülejäänud pereliikmetele igapähele üks osa. Perekonnapea käesoleva seaduse tähenduses on pereliikmetest kõige suuremat perioodilist tulu saav isik;
- 4) pere iga liikme elatise summast hüvitatakse perioodiliselt makstava kindlustuspensionina see osa, mille tema elatise kattis hukkunu. Lisaks hüvitatakse perekonnapeale see osa perekonna üldkuludest, mille kattis hukkunu;
- 5) kindlustuspension määratakse, arvestades käesoleva seaduse § 29 lõikes 5 sätestatud sissetuleku arvutamise reegleid.

(5) Määratud kindlustuspension arvutatakse ümber, kui:

- 1) kindlustuspension saava pereliikme sissetulek on suurenenud, võrreldes kindlustusjuhtumi toimumise ajal olnud sissetulekuga, enam kui hindade tõus sama perioodi jooksul (võrreldakse vastava hinnatõusuindeksiga);
- 2) hukkunu pensioniea saabumisele järgnevalt kuust makstakse kindlustuspension 50 protsendi ulatuses.

(6) Kindlustuspension maksmine pereliikmele lõpetatakse, kui ta:

- 1) sissetulek suureneb kindlustusjuhtumi eelse tasemeni;
- 2) saab 18 aasta vanuseks, pideva õppimise korral 24 aasta vanuseks ja on töövõimeline;
- 3) saab uue pere liikmeks või sureb.

(7) Perekonnapeale perekonna üldkulude katteks määratud pensioni osa määratakse uuele perekonnapeale, kui perekonnapea saab uue pere liikmeks või sureb.

(8) Perekonna üldkulude katteks makstavat kindlustuspension osa vähendatakse proportsionaalselt kindlustuspension ümberarvutuse või maksmise lõpetamise tõttu vähendatud ülalpeetavate kindlustuspension sumмага.

(9) Kindlustuspension makstakse välja perioodiliselt, üks kord kalendrikuus järgneva kuu 15. kuupäevaks.

(10) Väljamakstav summa leitakse, indekseerides määratud kindlustuspension summat väljamaksmise kuule eelnenud kuul avaldatud tarbijahinnaindeksiga kindlustusjuhtumi toimumise kuule eelnenud kuul avaldatud tarbijahinnaindeksi suhtes.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 33. Liiklusõnnetusega seotud mittevaraline kahju

(1) Kui isik, kellele vastavalt käesolevale seadusele ja lepingule hüvitatakse isikukahju, pidi seoses nimetatud isikukahjuga taluma ülitugevat valu või tal tekkis puue, mis seisneb organi või kehaosa kaotuses või alatalitluses, ja eelnimetatu on tuvastatud arstliku ekspertiisi käigus, siis tasub kindlustusandja ühekordse hüvitise kuni 640 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(2) Sotsiaalminister kehtestab kindlustusjuhtumiga seotud mittevaralise kahju hindamise korra, mille alusel jaotatakse kantud mittevaraline kahju raskusastmete kaupa. Seejuures liigitatakse esimesse raskusastmesse kahju, mida käesoleva seaduse alusel ei hüvitata, ja viimasesse raskusastmesse kahju, mille puhul makstakse välja kogu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud summa.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 34. Asja hävimise kahju

(1) Asi loetakse hävinuks, kui selle taastamisremont pole tehniliselt või majanduslikult põhjendatud.

(2) Asja hävimisest tulenev kahju koosneb asja harilikust väärtusest (töenäolisest müügihinnast) vahetult enne kindlustusjuhtumit, asja liiklusõnnetuse kohalt äraetoimetamise ning asja jäänuste utiliseerimise põhjendatud kuludest.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 35. Asja kahjustamisest tekkinud kahju

(1) Asja kahjustamisest tekkinud kahju on selle taastamisremondi ja muud otsesed kulud, mis asja valdaja kandis seoses liikluskahjuga, sealhulgas pärast liikluskahju kannatanu päästmiseks sõidukile tahtlikult tekitatud vigastuste kõrvaldamise ja sõiduki liiklusõnnetuse kohalt äraetoimetamisega seotud kulud.

(2) Kahjustatud asja või selle osa taastamise või asendamise viis (remondieelarve, koht, kus taastamine läbi viiakse, või hävinenud asja asendamiseks samaväärse soetamine) tuleb kooskõlastada kindlustusandjaga. Vajalikud kulutused peavad olema dokumentaalselt tõendatud.

(3) Kui kindlustusandja ei nõustu kannatanu poolt pakutava kindlustusjuhtumist kahjustatud asja taastamise (asendamise) viisi või kohaga, peab kindlustusandja teatama kannatanule ettevõtte, kus teostatakse asja taastamine (asendamine).

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 märgitud juhul peab kindlustusandja väljastama kannatanule või ettevõtjale garantiikirja taastamis- või asendamiskulude tasumise kohta või teostama ettemaksu ja tellima vastava töö kannatanu esindajana, pidades silmas kannatanu huvide kaitset. Kindlustusandja peab tagama, et tehtud töö ja kasutatud materjali kvaliteet on nõuetekohane.

(5) Kui kannatanu ei nõustu taastamis- või asendamiskulude hüvitamisega kindlustusandja poolt otsustatud vormis, teostatakse rahaline hüvitamine. Rahalise hüvitamise piirmääraks on kindlustusandja poolt pakutava taastamis- või asendamiskulude summa. Kui kannatanu ei esita dokumente asja taastamis- või asendamiskulude kohta, hüvitatakse taastamiseks vajalike varuosade maksumus, millest on lahutatud nende tehnilise kulumiga proportsionaalne osa. Samuti hüvitatakse taastamise teenuse hind, mida on vähendatud osas, mis vastab ettevõtja suhtes kohaldatavatele maksudele.

(6) Taastamisremondi hüvitise võib kindlustusandja pärast liiklusõnnetusega asjale tekitatud vigastuste ja tehtud remonditööde mahu või remondieelarve võrdlevat kontrollimist kanda üle remondi tegijale või maksta kannatanule, olenemata sellest, kas remont on tehtud või mitte.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 36. Haagisega tekitatud kahju hüvitamine

Haagisega tekitatud kahju hüvitatakse haagist kahju tekitamise hetkel vedanud sõiduki suhtes sõlmitud lepingu alusel. Kui haagis ei olnud kahju tekitamise hetkel haakes, hüvitatakse kahju haagise suhtes sõlmitud lepingu alusel.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 37. Hävinud või kahjustatud asja omandiõigus

Kui kindlustusandja hüvitab asja hävimise või kahjustamise korral asja tavalise hinna täielikult, läheb hüvitatud asja omandiõigus kindlustusandjale. Kui eelnimetatud asja kindlustusandjale üle ei anta, siis omandiõigus üle ei lähe ja hüvitist vähendatakse asja kindlustusjuhtumist järgse hinna võrra.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

4. peatükk HÜVITAMINE

§ 38. Liiklusõnnetusest teatamine

(1) Kannatanu peab esimesel võimalusel isiklikult või esindaja kaudu teatama liiklusõnnetusest mis tahes Eestis liikluskindlustusega tegelevale kindlustusandjale või Garantiifondile. Teatada võib suuliselt või kirjalikult.

(2) Liiklusõnnetuses kahju tekitanud isik peab liiklusõnnetusest teatama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud viisil, kuid mitte hiljem kui viis päeva pärast liiklusõnnetust oma kindlustusandjale või Garantiifondile. Kui viie päeva jooksul ei olnud mõjuva põhjuse tõttu võimalik teatada, tuleb seda kindlustusandjale või Garantiifondile tõendada. Samuti tuleb käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ajal esitada kirjalik seletus toimunu kohta ja ülevaatuks sõiduk, mis osales liiklusõnnetuses.

(3) Kui liiklusõnnetuses osalenud isik ei tea, kas ta on liikluskahju tekitanu või kannatanu, peab ta käituma käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud viisil.

(4) Liiklusõnnetuse teate saanud kindlustusandja peab edastama vastuvõetud teate liiklusõnnetuse pooltele, kahju tekitanud isiku kindlustusandjale ja liikluskindlustuse registreile.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(5) Teate vastuvõetnu saadab liiklusõnnetuse pooltele kirjaliku teate liiklusõnnetusest teate saamise kohta, märkides teate edastanud isiku nime ja muud selgunud andmed. Kui liiklusõnnetuse teate saanud kindlustusandja või Garantiifond ei ole kolme päeva jooksul saanud hüvitamiseks kohustatud kindlustusandja kinnitust käsitluse alustamisest, peab ta viivitamata kahjustatud asja üle vaatama ning asuma liiklusõnnetuse käsitlemisele. Eelnimetatud toimingute kulu tasub liikluskahju hüvitamiseks kohustatud kindlustusandja.

(6) Kindlustusandja peab kannatanut esimesel võimalusel kirjalikult teavitama kirjaliku nõude esitamise kohustusest ning käesoleva seaduse § 42 lõikes 1 sätestatud tähtaegadest.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 39. Kahju tõendamine

(1) Kannatanu ja liikluskahju tekitanud isik on kohustatud säilitama liiklusõnnetuses osalenud sõiduki ja muu kahjustatud asja võimalikult liiklusõnnetuse järgses seisundis ning esitama kindlustusandjale ülevaatuks. Asja ei pea säilitama kindlustusjuhtumi järgses seisundis pärast seda, kui kindlustusandja esindaja on selle üle vaadanud, ega kauem kui seitse päeva liiklusõnnetusest teatamisest. Kui kindlustusandja on kirjalikult palunud liiklusõnnetuses kahjustatud asja kauem säilitada, tuleb seda säilitada kuni 15 päeva.

(2) Kindlustusandja on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asja kohustatud üle vaatama liiklusõnnetusest teatamisest seitsme päeva jooksul.

(3) Isikukahju korral on kindlustusandjal õigus suunata kannatanu arstlikule läbivaatusele kindlustusandja kulul. Kannatanu on kohustatud minema arstlikule läbivaatusele.

(4) Kui kannatanu rikub käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud kohustust tahtlikult ja asja ülevaatus või arstlik läbivaatus ei ole enam võimalik või ei võimalda fikseerida liiklusõnnetuse tagajärgi ning ilma selleta ei saa tuvastada toimunud liiklusõnnetuse asjaolusid ega kahju suurust, siis võib kindlustusandja vähendada hüvitist või keelduda kahju hüvitamisest.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 40. Nõude esitamine

(1) Kannatanul või tema esindajal tuleb kindlustusandjale esitada kahju hüvitamise nõue.

(2) Kahju hüvitamise nõude võib esitada nii liikluskahju tekitamise eest vastutava isiku kui ka tema kindlustusandja vastu.

(3) Kui nõue esitatakse kindlustatu vastu, tuleb kindlustatul nõue viivitamata edastada oma kindlustusandjale.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 41. Nõue

(1) Kahju hüvitamise nõue peab olema kirjalik.

(2) Kannatanu ravimise, rehabilitatsiooni või matmise kulud kandnud isikul on õigus esitada kindlustusandjale nõue.

(3) Nõudes kirjeldatakse liiklusõnnetusest tekkinud liikluskahju iseloomu ja ulatust ning selgitatakse liiklusõnnetuse toimumise asjaolusid.

(4) Nõudes esitab kannatanu oma taotluse kahju hüvitamise vormi kohta, kui kannatanul on soov, et kahjustatud asja taastamise või asendamise, ravi või muu hüvitamisega seotud toiming tehtaks teatud kindlal viisil või tema soovitud isiku poolt, siis tuleb sellest nõudes teatada.

(5) Kui kannatanu oskab hinnata tekkinud kahju rahalist väärtust, esitab ta selle nõudes.

(6) Kui kannatanul on tõendeid kahju suuruse kohta või kui kannatanu teab, kuidas saada tõendeid või seletusi ja tunnistusi, siis viidatakse nendele nõudes või esitatakse nõude lisana.

(7) Kannatanu võib nõude esitada kindlustusandja antud blanketil.

(8) Kui kannatanu esitab nõudeavalduse, milles ei sisaldu kõik käesolevas paragrahvis nimetatud asjaolud, kuid selgub tema tahe hüvitist saada, siis loetakse nõue esitatuks, kuid kindlustusandjal on õigus küsida lisateavet.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 42. Nõude esitamise tähtaeg

(1) Kahju hüvitamise nõude aegumistähtaeg kindlustuslepingu alusel on sama pikk kui kahju tekitamise eest vastutava isiku vastu.

(2) Aegumine peatub nõude esitamisega kindlustusandjale kuni otsuse tegemiseni.

(3) Aegumise peatumine kindlustusandja suhtes kehtib ka nõude aegumisele kahju tekitamise eest vastutava isiku vastu ja vastupidi.

[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 43. Nõude käsitlemine

(1) Kindlustatu vastu esitatud nõude saanud kindlustusandja on kohustatud juhtumit käsitlema ja tegema otsuse kahju hüvitamise või sellest keeldumise kohta. Kui liikluskahju hüvitamise nõue on esitatud kindlustusandjale, edastab kindlustusandja hüvitamise nõude ka kindlustusvõtjale.

(2) Nõuet käsitleb kindlustusandja, kellel vastavalt lepingule on hüvitamise kohustus. Ülejäänud liikluskahjusid käsitleb Garantiifond.

(3) Sõidukiga, mille kohta on teise riigi kindlustusandja sõlminud Eestis kehtiva kindlustuslepingu, tekitatud liikluskahju käsitleb Garantiifond, kui kindlustusandja ei ole volitanud selleks kooskõlastatult Garantiifondiga oma esindajat.

(4) Kui kindlustusandjatel on vaidlus nõude käsitlemise teostaja üle ja seda ei ole lahendatud kümne päeva jooksul pärast liiklusõnnetusest kindlustusandjale või Garantiifondile teatamist, käsitleb ja hüvitab nõude Garantiifond. Kohustatud isik hüvitab Garantiifondile nõude hüvitamise ja käsitlemise kulud.

(5) Kindlustusandja määrab igasse lepinguriiki, välja arvatud Eesti, oma esindaja (edaspidi *nõuete käsitleja*), kelle ülesanne on vastavas lepinguriigis elu- või asukohta omavale kannatanule tekitatud liikluskahju käsitlemine ning hüvitamine, kui:

1) kahju on tekitatud lepinguriigis, mis ei ole kannatanu elu- või asukohariik;

2) kahju on tekitatud riigis, mis ei ole lepinguriik, kuid mille Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu liikmega on Garantiifondil vastav leping.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(6) Nõuete käsitleja võib esindada ühte või mitut kindlustusandjat. Kindlustusandja ei pea nõuete käsitlejat nimetama riiki, mille pädev organ on väljastanud talle tegevusloa kindlustustegevuseks.

(7) Nõuete käsitleja:

1) peab koguma nõude kohta vajalikku teavet ning vajaduse korral pidama läbirääkimisi vaidluse lahendamiseks;

2) peab omama kindlustusandja volitust esindada teda kannatanu ees käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud ülesannete täitmiseks;

3) elukoht või tema püsiv tegevuskoht peab olema riigis, kuhu ta on nimetatud (edaspidi käesolevas paragrahvis *asukohariik*);

4) peab suhtlema või tagama suhtlemise asukohariigi riigikeeles või -keeltes.

(8) Kindlustusandja teatab nõuete käsitlejate nimed ja aadressid Garantiifondile ja vastava asukohariigi selleks volitatud institutsioonile.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004; 1.05.2004]

§ 44. Hüvitamise alused

(1) Kannatanu on isik, kellel seoses liikluskindlustuse kindlustusjuhtumiga on tekkinud isiku- või varakahju. Surmaga lõppenud liiklusõnnetuse korral on kannatanuks hukkunu. Kannatanuga võrdsustatakse vabatahtliku kindlustuslepingu kindlustusandja, kellele on kannatanu nõudeõigus käesoleva seaduse § 8 lõikes 7 sätestatud juhul üle läinud.

(2) Liikluskahju hüvitatakse kannatanule ning käesoleva seaduse § 27 ja § 32 lõikes 1 nimetatud isikutele. Kui isik on liikluskahju tekitamise eest osaliselt vastutav, hüvitatakse temale tekitatud liikluskahju proportsionaalselt teiste liikluskahju tekitamise eest vastutavate isikute vastutusega.

(3) Ei hüvitata:

1) hüvitise piirmäära ületavat kahju osa;

2) kahju tekitamise eest vastutavale sõidukijuhile tema poolt iseendale tekitatud kahju, välja arvatud käesoleva seaduse § 27 lõikes 2 sätestatud ravikulud;

- 3) kahju tekitamise eest vastutava sõidukijuhi juhitud sõiduki omanikule või valdajale tekitatud kahju, välja arvatud isikukahju;
- 4) saamata jäänud tulu, välja arvatud isikukahju puhul käesolevas seaduses sätestatud juhtudel;
- 5) kahju, mis tekib seoses sellega, et liiklusõnnetuses kahjustatud või hävinud sõidukit või muud vara ei saa kasutada;
- 6) raha, väärtpaberite, kunstiväärtuste ja väärismetallist esemete (v.a isiklikud tarbeesemed) kahjustusest või hävimisest tulenev kahju;
- 7) tundmatuks jäänud sõiduki poolt teisele sõidukile tekitatud kahju;
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]
- 8) kahju, mis on põhjustatud teel lebanud kivi või muu eseme paiskumisest sõiduki liikumise tõttu vastu teist sõidukit;
- 9) veoteenusena veetud veose, mis asus liikluskahju tekitanud sõidukis kahju põhjustamise ajal, kahjustamise või hävimise kahju. Veoteenus käesoleva seaduse tähenduses on teisele isikule kuuluvate asjade vedamine tasu eest.

(4) Sõiduki vigastuste või hävimise kahju suurust hinnatakse, lähtudes sõiduki põhilise kasutamise koha või registreerimise riigi hindadest ja tariifidest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 sätestatud ei kohaldata kahju kohta, mille sõiduki valdaja tekitas isikule, kes on kahju tekitanud sõiduki rendileandja, liisinguandja või järelmaksuga müügilepingu alusel müüja. Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 sätestatud kohaldatakse kahju kohta, mis seisnes kahju tekitanud isiku poolt juhitud sõiduki rikkumises või hävimises.

(6) Sõiduk on tundmatu, kui ei ole andmeid, mille alusel sõidukit tuvastada.

(7) Erandina käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 7 sätestatud hüvitatakse tundmatuks jäänud sõidukiga tekitatud sõidukikahju juhul, kui samas kindlustusjuhtumis tekitati kannatanule tõsine isikukahju või põhjustati kannatanu surm. Isikukahju loetakse tõsiseks juhul, kui kannatanul tekib mis tahes ulatuses õigus käesoleva seaduse §-s 33 sätestatud mittevarelise kahju hüvitamisele. Sõidukile tekitatud kahju hüvitamisel kohaldatakse 500 euro suurust kannatanu omavastutust.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 45. Hüvitamise tähtaeg

[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

(1) Liikluskahju hüvitamise või sellest keeldumise otsus tuleb teha kohe, kui selleks on vajalik teave, kuid mitte hiljem kui 30 päeva jooksul, arvates hüvitamiseks kohustatud kindlustusandjale nõude esitamisest.

(1¹) Käesoleva seaduse § 43 lõike 5 punktides 1 ja 2 sätestatud liikluskahjude korral peab hüvitamiseks kohustatud kindlustusandja või tema nõuete käsitleja tegema otsuse kohe, kui selleks on olemas vajalik teave, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul, arvates hüvitamiseks kohustatud kindlustusandjale või tema nõuete käsitlejale nõude esitamisest. Kui vastutus liikluskahju põhjustamise eest on vaidlustatud ning kahju pole täielikult kindlaks määratud, peab kindlustusandja või tema nõuete käsitleja andma eelnimetatud tähtaja jooksul kannatanu esitatud nõudele põhjendatud vastuse.

(2) Kui juhtumi kohta toimub tsiviilkohtu-, kriminaal- või väärteomenetlus või kindlustuse komisjoni menetlus ja sellel on otsuse tegemisel oluline tähtsus, pikeneb käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaeg nimetatud menetluse aja võrra. Samuti pikeneb tähtaeg, kui hüvitamise otsustamine või hüvitamine viibib hüvitise taotlejast sõltuva asjaolu tõttu.

(3) Kui liikluskahju suurust ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aja jooksul võimalik selgitada, tehakse hüvitamise otsus osa kohta, mille suurus on teada.

(4) Kannatanule hüvitise väljamaksmisel tuleb hüvitis üle kanda hüvitamise otsuse tegemisele järgneval tööpäeval või asjakohase pangaarve numbri saamisele järgneval tööpäeval, kui see ei ole hüvitamise otsuse tegemise ajal teada. Hüvitamisega viivitamise korral maksab hüvitamiseks kohustatud kindlustusandja hüvitise taotlejale viivist võlaõigusseaduse §-s 113 sätestatud ulatuses.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(4¹) Kui kindlustusjuhtumi põhjustanud isiku kindlustusandja või tema nõuete käsitleja ei ole teinud käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud tähtaja jooksul põhjendatud hüvitisepakkumist või kannatanu nõudele vastanud, maksab ta kannatanule kindlustusandja pakutud või kohtus määratud hüvitise summalt viivist võlaõigusseaduse §-s 113 sätestatud ulatuses.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(5) [Kehtetu – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 46. Kindlustusandja otsused

(1) Kindlustusandja on kohustatud kindlustushüvitist taotlevale isikule ja kindlustusvõtjale esitama vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis otsuse kahju hüvitamise või sellest keeldumise kohta.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuses tuleb esitada otsuse lähteandmed ja põhjendus, samuti peab otsuses sisalduma viide selle tegemise õiguslikule alusele.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsused tuleb lähetada nende tegemisele järgneval tööpäeval.

§ 47. Liikluskahju suuruse hindamine

(1) Ajutisest või püsivast töövõimetusel tulenevat kahju või kannatanu surmaga seotud kahju suurust hinnatakse meditsiinidokumentide, kannatanu kindlustusjuhtumi eelset ja järgset tulu ning kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kulusid tõendavate dokumentide alusel.

(2) Varakahju suurust hinnatakse kahjustatud vara maksumuse või taastamiskulude kohta esitatud andmete ja tõendite alusel.

(3) Varakahju hüvitamisel seatakse eesmärgiks kindlustusjuhtumieelse olukorra taastamine. Hüvitada tuleb kindlustusjuhtumieelse olukorra taastamise mõistlikud kulud.

(4) Eeldatakse, et vara taastamisel kasutatakse kvaliteetseid detaile ja osasid.

(5) Amortiseerunud vara taastamisel võib kasutada samavõrd kulunud detaile ja osasid.

(6) Vara taastamise või asendamise meetodi ja kulude üle otsustamisel ei pea kindlustusandja juhinduma kannatanu poolt soovitud või tehtud kulutustest, vaid lähtuma vajalikest mõistlikest kulutustest.

(7) Kui hüvitamise vormiks on vara taastamise või asendamise kulu hüvitamine, kuid vara taastamise või asendamisega ei ole alustatud kannatanust oleneva asjaolu tõttu kuue kuu jooksul pärast kindlustusjuhtumit, makstakse hüvitis kahju hüvitamise otsuses märgitud suuruses.

(8) Hüvitamise vormi otsustab kindlustusandja. Erimeelsuse korral makstakse rahaline hüvitis.

§ 48. Tagasinõudeõigus

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

(1) Garantiifondil on õigus esitada tagasinõue:

1) sõiduki valdaja vastu, kui liikluskahju tekitati sõidukiga, mille kohta liikluskahju tekitamise ajal ei olnud lepingut, välja arvatud juhul, kui Garantiifond on sõiduki omanikule esitanud nõude käesoleva seaduse § 6 lõikes 3 sätestatud kuuekordse kindlustusmaks tasumiseks;

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

2) kindlustusandja vastu, kui liikluskahju tekitati tundmatuks jäänud sõidukiga, mis hiljem tuvastatakse, ning sõiduki suhtes on leping;

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

3) lepinguriigi vastava hüvitusorgani vastu, kui liikluskahju tekitati liiklusregistris registreeritud sõidukiga ajal, mil sõidukit toimetati Eestist teise lepinguriiki, tingimusel et sõidukile transiitnumbrimärgi väljastamisest või sõiduki müüja poolt ostjale või tema esindajale üleandmisest ei olnud kindlustusjuhtumi toimumise ajaks möödunud rohkem kui 30 päeva;

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

4) sõiduki omaniku vastu, kui liikluskahju tekitati sõidukiga, mille suhtes ei ole kooskõlas käesoleva seaduse § 4 lõikega 3 lepingut sõlmitud.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Kindlustusandjal või Garantiifondil on õigus esitada tagasinõue:

1) kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu, kui liikluskahju on tekitatud tema tahtel;

2) kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu, kes juhtis sõidukit, olles alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine mõju all, tarbis eelnimetatud aineid vahetult pärast liiklusõnnetuse toimumist või keeldus eelnimetatud ainete tuvastamisest tema väljahingatavas õhus või veres;

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

3) kahju tekitanud sõiduki valdaja või omaniku vastu, kui sõiduki juhtimine oli üle antud alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine mõju all olevale isikule;

4) kahju tekitanud sõiduki valdaja või omaniku vastu, kui sõidukit juhtinud isik ei omanud vastava kategooria sõiduki juhtimise õigust või sõidukijuhtimise õigus oli peatatud või sõiduki juhtimine oli üle antud vastava kategooria sõiduki juhtimise õiguseta isikule;

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

5) kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu, kes oli sõiduki valduse kindlustusjuhtumi toimumise ajal saanud ebaseaduslikult;

6) kindlustusvõtja vastu, kui kindlustusjuhtumi toimumise hetkeks oli kindlustusmakse tasumata perioodi eest, millal toimus kindlustusjuhtum, samuti käesoleva seaduse § 19 lõikes 9 sätestatud juhul;

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

7) kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu, kui sõidukijuht lahkus liiklusõnnetuse toimumise kohalt, rikkudes kehtivaid õigusakte;

8) kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu 30 protsendi ulatuses hüvitisest, kuid mitte enam kui 450 eurot, kui valdaja ei teatanud liiklusõnnetusest kindlustusandjale või Garantiifondile käesolevas seaduses ettenähtud tähtaja jooksul;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

9) kahju tekitanud sõiduki valdaja vastu 30 protsendi ulatuses hüvitisest, kuid mitte enam kui 450 eurot, kui valdaja ei esitanud sõidukit kindlustusandja või Garantiifondi nõudel ülevaatuseks, samuti siis, kui ei esitatud liikluskahju asjaolude tuvastamiseks kirjalikult nõutud dokumente või teavet.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud tagasinõudega nõutakse sisse ka juhtumi käsitlemise põhjendatud kulu.

§ 49. [Kehtetu – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 49¹. Välisriigis toimunud kindlustusjuhtumis tekkinud kahju hüvitamine Garantiifondi poolt

(1) Käesoleva seaduse § 43 lõike 5 punktides 1 ja 2 sätestatud juhtudel võib kannatanu pöörduda kahju hüvitamise nõudega Garantiifondi poole, kui:

1) kannatanu nõudele ei ole kolme kuu jooksul, arvates kuupäevast, mil ta esitas oma kahju hüvitamise nõude liikluskahju tekitamise eest vastutava isiku kindlustusandjale (edaspidi käesolevas paragrahvis *kindlustusandja*) või tema poolt Eesti Vabariiki määratud nõuete käsitlejale (edaspidi käesolevas paragrahvis *esindaja*), esitatud põhjendatud vastust või

2) kindlustusandja ei ole esindajat määranud või

3) liikluskahju tekitati tundmatuks jäänud sõidukiga või kui kahe kuu jooksul, arvates õnnetuse toimumisest, on võimatu kindlaks teha sõiduki kindlustanud kindlustusandjat.

(2) Garantiifond teavitab viivitamata kindlustusandjat või tema esindajat, samuti institutsiooni, kes vastutab kindlustusandjale tegevusloa väljastanud lepinguriigis käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel kahju hüvitamise eest, ning liikluskahju tekitamise eest vastutavat isikut, kui viimane on teada, et ta on saanud kannatanult kahju hüvitamise nõude ning vastab sellele nõudele kahe kuu jooksul, arvates nõude saamisest.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(3) Kui Garantiifond tuvastab, et kindlustusandja ei käsitlenud juhtumit või hüvitamine ei ole toimunud nõuetekohaselt, on ta kohustatud kannatanule tekitatud kahju hüvitama.

(4) Kui nõude käsitlemisel ilmneb, et kindlustusandja on käsitlenud kahju ja hüvitanud selle nõuetekohaselt, keeldub Garantiifond kahju hüvitamast, esitades sellekohase põhjenduse. Garantiifond lõpetab nõude käsitlemise, kui ta on kindlustusandjalt või tema esindajalt saanud põhjendatud vastuse kahe kuu jooksul, arvates kannatanu poolt nõude esitamisest.

(5) Garantiifond ei käsitلة käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud juhul kannatanu esitatud kahju hüvitamise nõuet, kui kannatanu on esitanud nõude vahetult kindlustusandja vastu ja saanud kolme kuu jooksul, alates nõude esitamisest, põhjendatud vastuse. Kannatanul ei ole õigus esitada nõuet Garantiifondile, kui ta on algatanud kohtumenetluse vahetult kindlustusandja vastu.

(6) Kui Garantiifond hüvitab kannatanu nõude osaliselt või täielikult, on tal õigus nõuda tagasi hüvitisena makstud summa käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud institutsioonilt. Vastavale institutsioonile lähevad üle kannatanu õigused liikluskahju tekitamise eest vastutava isiku ja tema kindlustusandja vastu.

(7) Kui liikluskahju tekitati tundmatuks jäänud sõidukiga või kui kahe kuu jooksul pärast kindlustusjuhtumi toimumist on võimatu kindlaks teha sõiduki kindlustanud kindlustusandjat ning Garantiifond on kannatanule kahju hüvitanud, on Garantiifondil õigus esitada tagasinõue:

1) institutsioonile, kes sõiduki põhiasukohariigis hüvitab liikluskahju, kui kindlustusandjat pole võimalik tuvastada;

2) institutsioonile, kes õnnetuse toimumise koha lepinguriigis hüvitab liikluskahju, kui kahju tekitati tundmatuks jäänud või kolmanda riigi sõidukiga.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

5. peatükk

TARIIF

§ 50. Tariifi alused

Kindlustusandja koostab tariifid, arvestades liikluskindlustuse statistikat, sõidukiga eelmisel kindlustusperioodil teeliikluses põhjustatud liikluskahju, kindlustusmaksega kaetud perioodi pikkust ning muid tegureid. Tariif sisaldab ka kindlustusandja tegevuskulu, mis muu hulgas katab Garantiifondi liikmemaksu ning Finantsinspektsiooni järelevalvetasu.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 51. Kindlustussumma

(1) Liikluskahju hüvitamise piirmäär (edaspidi *kindlustussumma*) ühe kindlustusjuhtumi kohta on Eestis tekkinud liikluskahju puhul varakahju korral üks miljon eurot ja isikukahju korral viis miljonit eurot.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(2) Kindlustusandja peab kindlustusjuhtumi toimumisel tekkinud liikluskahju hüvitama lõikes 1 sätestatud kindlustussummade piires, olenemata kannatanute arvust, kusjuures kohaldamisele kuulub kindlustusjuhtumi toimumise hetkel kehtinud kindlustussumma. Kui kindlustusjuhtumi toimumise tõttu on kahju põhjustatud rohkem kui ühele kannatanule ja kannatanute poolt kindlustusandjale esitatud kahjunõuete kogusumma või kindlustusandja poolt hinnatud esialgne kahjusumma ületab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kindlustussummasid, siis hüvitatakse kannatanutele kahju proportsionaalselt vastavalt iga kannatanu kahju suurusele.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(3) Kui Eestis tekitab kahju sõiduk, mille suhtes on Eestis kehtiva kindlustuslepingu sõlminud välisriigi kindlustusandja, kes ei ole Garantiifondi liige, ja eelnimetatud kindlustusandja asukohariigis on kindlustussummad suuremad kui Eestis, kohaldatakse nimetatud asukohariigi kindlustussummasid.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(4) Kui kindlustusandja hüvitab välisriigis toimunud kindlustusjuhtumis tekkinud isiku- või varakahju rohelise kaardi alusel, kohaldatakse hüvitamisel selles riigis kehtivaid õigusakte ja kindlustussummasid.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 52. [Kehtetu – RT I 2004, 14, 90- jõust. 01.05.2004]

6. peatükk VAIDLUSTE LAHENDAMINE

§ 53. Võla tunnistamine

Liiklusõnnetuse puhul ei kehti kindlustusvõtja poolt kannatanu liikluskahju hüvitamise nõude suhtes antud võlatunnistus või nõude täitmine kindlustusandja suhtes vastavalt võlaõigusseaduse §-le 523.
[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 54. Kindlustatu esindamine

Kindlustatu vastu nõude esitamise korral esindab kindlustatut vaidluses kannatanuga kindlustusandja, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Esindusõigus ei ole laiem, kui on lepingust tulenev kindlustuskaitse.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 55. Kindlustuse vaidluskomisjon

(1) Kindlustuse vaidluskomisjon (edaspidi *komisjon*) on kindlustusalaste vaidluste kohtuvälise lahendamise institutsioon. Kaebus esitatakse komisjonile Garantiifondi kaudu.

(2) Komisjonile võib esitada kaebuse kindlustusandja või Garantiifondi tegevuse peale. Komisjon vaatab kaebuse läbi ainult siis, kui isik, kelle peale kaebus esitati, annab kirjaliku nõusoleku kaebuse läbivaatamiseks komisjoni menetluses.

(3) Kaebuse vaatab läbi kolmest komisjoni liikmest koosnev komisjon. Kaebuse esitaja ja isik, kelle tegevuse peale kaebus esitatakse, valivad komisjoni liikmete nimekirjast kumbki ühe komisjoni liikme ja valitud kaks komisjoni liiget valivad komisjoni kolleegiumi liikmete hulgast komisjoni esimehe.

(4) Kohustusliku kindlustuse kindlustusandja vastu esitatud nõude läbivaatamiseks ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõusolek vajalik ja kindlustusandja on kohustatud osalema komisjoni menetluses. Kui kindlustusandja ei nimeta komisjoni liiget seitsme päeva jooksul, arvates kaebuse kindlustusandjale kättetoimetamisest, nimetab komisjoni liikme komisjoni kolleegiumi esimees.

(5) Komisjoni liikmete nimekirja (edaspidi *nimekiri*) kinnitab rahandusminister kalendriaastaks. Nimekirja kantakse kuni 40 isikut. Ettepaneku kanda isik nimekirja võib teha iga isik ning riigiasutus. Komisjoni liikme kandidaat esitab komisjonile kirjaliku avalduse enda kandmiseks komisjoni nimekirja. Rahandusministri moodustatud komisjon valib esitatud kandidaatide hulgast sobivad.

(6) Komisjoni liige peab olema kõrgema akadeemilise juriidilise haridusega ja tundma kindlustusõigust.

(7) Komisjoni liige võib omal soovil taotleda rahandusministrilt enda kustutamist nimekirjast.

(8) Komisjoni liikme tegevuse peale esitatud kaebuse vaatab läbi komisjoni kolleegium. Komisjoni kolleegiumi liige, kelle tegevuse peale esitatud kaebust komisjoni kolleegium läbi vaatab, ei tohi otsuse arutamisest või tegemisest osa võtta. Komisjoni kolleegium teeb rahandusministrile ettepaneku kustutada komisjoni liige nimekirjast, kui esitatud kaebuse põhjal selgub komisjoni liikme sobimatus komisjoni liikme ametikohale.

(9) Otsuse komisjoni liikme nimekirjast kustutamise kohta teeb rahandusminister oma käskkirjaga komisjoni kolleegiumi ettepaneku alusel viie tööpäeva jooksul, arvates ettepaneku saamisest. Otsus peab sisaldama põhjendust. Kui otsusega ei nõustuta, võib selle peale esitada kaebuse rahandusministrile või kohtule 15 tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemisest. Garantiifond ja Rahandusministeerium avaldavad komisjoni liikmete nimekirja oma veebilehel.

[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 56. Komisjoni kolleegium

(1) Komisjoni liikmed valivad komisjoni liikmete nimekirja kinnitamise järel nimekirja kinnitatud komisjoni liikmete hulgast kuni 10-liikmelise komisjoni kolleegiumi.

(2) Komisjoni liikmete poolt valitud komisjoni kolleegiumi liige on kaebust läbi vaatava komisjoni koosseisu esimees.

(3) Komisjoni kolleegiumi liikmete ülesanne on ka komisjoni protseduuride ja praktika ühtlustamine.

(4) Komisjoni kolleegiumi liikmed valivad komisjoni kolleegiumi liikmete hulgast komisjoni kolleegiumi esimehe, kelle ülesandeks on komisjoni töö korraldamine.

(5) Komisjoni kolleegiumi esimees peab olema kõrgema akadeemilise juriidilise haridusega, tundma kindlustusõigust ning olema vähemalt viieaastase kindlustusalase töö kogemusega.

[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 57. Kaebuse läbivaatamine komisjonis

(1) Komisjoni kolleegium kinnitab komisjoni menetluse korra.

(2) Komisjoni menetlusele võib reguleerimata küsimustes kohaldada ka tsiviilkohtumenetluse kohta sätestatud, arvestades komisjoni menetluse erisusi.

(3) Komisjoni esimees taandab komisjoni liikme, kes on isiklikult, otseselt või kaudselt huvitatud asja lahendist või kui muud asjaolud tekitavad kahtlust tema erapooletuses. Taotluse komisjoni liikme taandamiseks võib esitada komisjoni liige või protsessiosaline.

(4) Kui komisjoni esimees ei ole erapooletu või ei saa kaebuse läbivaatamisel osaleda, taandab ta end ise või teevad selle otsuse poolte valitud komisjoni liikmed.

(5) Taanduse korral tehakse vastavale poolele ettepanek uue komisjoni liikme valimiseks või valivad komisjoni liikmed komisjoni kolleegiumi liikmete hulgast uue komisjoni esimehe. Taandamine on võimalik komisjoni istungil enne kaebuse sisulise läbivaatamise algust.

(6) Kui isik, kelle peale kaebus on esitatud, nõustub selle läbivaatamisega komisjonis, alustab komisjon esitatud kaebuse läbivaatamist 20 päeva jooksul, arvates komisjoni liikmete nimetamisest. Komisjon teeb otsuse 10 päeva jooksul, arvates kaebuse läbivaatamise lõpetamisest.

(7) Komisjon kutsub kaebuse läbivaatamisele pooled ja poole või komisjoni liikme taotlusel ka huvitatud isiku. Kindlustusandja on kohustatud komisjonile esitama kõik liikluskahju tekkimisega seoses kogutud dokumendid.

(8) Komisjonis vaadatakse kaebus läbi suulises menetluses. Poolte või huvitatud isikute ilmumata jäämise korral võib asja arutada ilmumata jäänud poole kohalolekuta. Komisjoni istungi kohta koostatakse protokoll, milles on kajastatud istungi käik ning poolte suuliselt esitatud peamised seisukohad. Istungi protokollile kirjutavad alla komisjoni esimees ja protokollija.

(9) Komisjon tagastab kaebuse läbi vaatamata, kui samas asjas on lõpetamata kohtuvaidlus või jõustunud kohtuotsus. Samuti tagastab komisjon kaebuse läbi vaatamata, kui isik, kelle peale kaebus esitati, ei nõustu kaebuse läbivaatamisega komisjonis, välja arvatud käesoleva seaduse § 55 lõikes 4 sätestatud juhul.

(10) Komisjon jätab kaebuse läbi vaatamata ja tagastab selle, kui kaebuse läbivaatamiseks on vaja lisateavet, -dokumente või -ekspertiisi ning isik, kes on kohustatud lisateabe, -dokumendi või -ekspertiisi komisjonile esitama, seda ettenähtud tähtjaks ei tee.

(11) Komisjoni liikmed ei või avaldada neile komisjoni menetluses teatavaks saanud andmeid. Komisjoni menetluse dokumente hoitakse Garantiifondis.
[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 58. Komisjoni otsus

(1) Komisjoni esimees koostab kaebuse läbivaatamise kohta motiveeritud otsuse. Otsus tehakse hääletamise teel. Otsusele kirjutavad alla kõik komisjoni liikmed. Eriarvamuse korral kajastatakse eriarvamus kirjalikult otsuse tekstis või lisatakse eraldi lehel. Eraldi lehel esitatud eriarvamuse allkirjastab eriarvamusele jäänud komisjoni liige.

(2) Komisjoni otsuse osad on ka kaebuse ja vastuväidete kirjeldus ning kohtuasja analüüs. Komisjoni otsuses märgitakse kaebuse saamise päev, kaebuse läbivaatamise aeg ning läbivaatamisest osavõtnud isikute nimed ja volitused, esitatud tõendid ja otsuse jõustumise aeg.

(3) Komisjoni otsus avalikustatakse Garantiifondi veebilehel kahe tööpäeva jooksul pärast seda, kui komisjoni liikmed on otsuse allkirjastanud. Allkirjastatud komisjoni otsus saadetakse viivitamata vaidluspooltele.

(4) Komisjoni otsus jõustub poole suhtes 10. päeval, arvates otsuse sellele poolele kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui 30. päeval, arvates selle avalikustamisest käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud korras. Otsus ei jõustu, kui pool esitab nimetatud tähtaja jooksul kohtule samas asjas nõude teise poole vastu. Ärakirja kohtule esitatud nõudest saadab selle esitanud pool Garantiifondile.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(5) Komisjoni otsus jõustub, kui kohus jätab käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud avalduse läbi vaatamata. Komisjoni kolleegiumi esimees või tema asendaja väljastab jõustumismärkega komisjoni otsuse seda taotlevale isikule. Komisjoni otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus ülejäänud osas. Kohus on asja lahendamisel seotud komisjoni otsusega selle vaidlustamata osas.

(6) Kui komisjon jätab avalduse rahuldamata või rahuldab selle osaliselt, võib avaldaja esitada kohtusse hagi asja lahendamiseks rahuldamata osas. Hagi võib esitada üksnes samad nõuded, mis esitati komisjonile.

(7) Kui komisjon avalduse täielikult või osaliselt rahuldab, võib teine pool esitada kohtule taotluse, et kohus vaataks komisjonile esitatud avalduse läbi hagimenetluse korras hagina. Sel juhul on hageja komisjoni poole pöördunud isik ja kostja kohtule taotluse esitanud pool.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud avalduselt tuleb tasuda riigilõivu summas, mille hageja oleks pidanud tasuma hagi esitamise korral.

(9) Komisjonile esitatud avaldus loetakse käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud juhul hagiavalduseks. Kohus annab pooltele vajaduse korral tähtaja avalduse esitamiseks hagimenetluses ettenähtud vormis oma seisukohtade täiendavaks põhjendamiseks ja täiendavate tõendite esitamiseks. Komisjonis esitatud dokumente ei pea kohus pooltele kätte toimetama.

(10) Kui kohtule esitatakse hagi või avaldus asjas, mida on komisjon juba lahendanud, tuleb seda hagi või avalduses märkida ja lisada otsuse ärakirja. Hagi või avalduse saamisel nõuab kohus komisjonist välja asja lahendamise materjalid ja võtab need toimikusse. Esitatud tõendid loetakse kohtusse esitatuks.

(11) Kui komisjoni poole pöördunud isik ei esita käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud juhul oma avaldust hagiavaldusele ettenähtud vormis kohtu määratud ajaks, jätab kohus hagiavalduse läbi vaatamata. Sel juhul komisjoni otsus vaidlustatud ulatuses ei jõustu. Kohus juhib sellele hageja tähelepanu, kui ta annab tähtaja avalduse esitamiseks hagiavalduse vormis.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud avalduse kohtule esitanud isik võib avaldusest loobuda samadel alustel ja korras hagit loobumisega. Avaldusest loobumise puhul jõustub komisjoni otsus.
[RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

§ 59. Komisjoni kulud

(1) Kaebuse läbivaatamine komisjonis on kaebuse esitajale tasuta.

(2) Komisjoni liikmete töötasustamise määrad ja korra kehtestab rahandusminister.

(3) Kui komisjon teeb otsuse täielikult kindlustusandja kahjuks, tasub komisjoni kulud kindlustusandja. Kui komisjon teeb otsuse osaliselt kindlustusandja kahjuks, tasub kindlustusandja komisjoni kulud proportsionaalselt vastavalt komisjoni otsusele. Muude otsuste puhul kannab komisjoni kulud Garantiifond.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(4) Garantiifond tagab komisjoni asjaajamise, komisjoni istungi protokollimise, otsuste avaldamise, istungi ruumi saamise ja komisjoni liikmete täiendusõppe.

(5) Kui läbivaadatud kaebus ei ole seotud liikluskindlustusega, tasub kaebuse läbivaatamise kulud isik, kelle kahjuks otsus tehti.

(6) Komisjoni kulud nõutakse kohustatud isikult välja komisjoni otsuse alusel, milles märgitakse nõude täitmise aeg. Nõude täitmisega viivitamise korral esitab nõude kohtutäiturile Garantiifond.
[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

7. peatükk GARANTIIFOND

§ 60. Garantiifond

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

(1) Garantiifond on mittetulundusühing, kes täidab käesolevast seadusest tulenevaid ülesandeid. Garantiifondi põhikirjas tuleb viidata sellele, et tegemist on käesoleva seaduse alusel tegutseva Garantiifondiga. Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse (edaspidi *register*) kantakse vaid üks käesoleva seaduse alusel tegutsev Garantiifond. Garantiifondi nime otsustavad selle asutajad.

(2) Garantiifondi liikmeks on iga kindlustusandja, kellel on õigus tegutseda Eestis liikluskindlustuse kindlustusandjana.

(3) Kindlustusandjale, kes ei ole Garantiifondi liige, väljastatud liikluskindlustuse tegevusluba jõustub alates hetkest, kui see kindlustusandja saab Garantiifondi liikmeks.

(4) Garantiifond on Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu liige, roheline kaardi büroo Eestis ning tegutseb teabekeskusena Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/26/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise ning nõukogu direktiivide 73/239/EMÜ ja 88/357/EMÜ muutmise kohta (EÜT L 181, 20.07.2000, lk 65–74) artikli 5 tähenduses.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(5) [Kehtetu – RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(6) [Kehtetu – RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

(7) Garantiifondi poolt lepingu või käesoleva seaduse alusel tasutud hüvitis on võrdsustatud kindlustushüvitisega.

(8) [Kehtetu – RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 61. Garantiifondi ülesanded

(1) Liikluskahju kannatanu suhtes täidab Garantiifond käesolevas seaduses sätestatud korras ja ulatuses liikluskahju tekitanud isiku kindlustusandja kohustusi.

(2) Garantiifond võib tegutseda piirikindlustuse kindlustusandjana, vajamata selleks tegevusluba.

(3) Garantiifond käsitleb välisriigi kindlustusandja väljastatud roheline kaardiga kindlustatu Eestis tekitatud liikluskahju, välja arvatud juhul, kui seda käsitleb välisriigi kindlustusandja esindaja. Garantiifond käsitleb käesoleva seaduse §-s 49¹ sätestatud juhtudel tekitatud liikluskahju.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(4) [Kehtetu – RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

(5) Garantiifond peab käesoleva seaduse §-s 66 sätestatud liikluskindlustuse registrit.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(6) Garantiifond osaleb liiklusohutuse alases tegevuses ning tagab Maanteeametile ja liiklusjärelvalve eest vastutavatele institutsioonidele võimaluse kasutada sel eesmärgil käesoleva seaduse §-s 66 sätestatud liikluskindlustuse registrit.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

(7) Garantiifondi liikme pankrotistumise korral võib Garantiifondi nõukogu otsustada, et pankrotistunud liikme liikluskindlustuse lepingutest tulenevad kohustused kannatanute ees täidab Garantiifond. Nimetatud juhul sõlmitakse asjakohane leping pankrotistunud kindlustusandjaga ja Garantiifond omandab nõudeõiguse eelnimetatud kindlustusandja vastu vastavalt ülevõetud kohustuse suurusele, millest on lahutatud kohustuse täitmiseks üleantud vara hind.

(8) Garantiifond ei võta käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud kohustusi, kui see ei ole võimalik, arvestades Garantiifondi majanduslikku olukorda, või kui see võib põhjustada Garantiifondi liikme pankroti.

(9) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule täidab Garantiifond muid käesolevas seaduses ja sõlmitud lepingutes sätestatud ülesandeid.

(10) Garantiifond analüüsib liikluskindlustuse statistikat ning edastab selle perioodiliselt Finantsinspeksioonile.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004; 1.05.2004]

§ 62. Garantiifondi juhtimine

Garantiifondi juhitakse kooskõlas mittetulundusühingute seadusega, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

[RT I 2004, 90, 616- jõust. 01.01.2005]

§ 63. Garantiifondi vara

(1) Garantiifondi vara kasutatakse käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(2) [Kehtetu – RT I 2004, 90, 616- jõust. 01.01.2005]

(3) Garantiifondi liikmemaksu määramise kord sätestatakse Garantiifondi põhikirjas, järgides liikmete võrdse ning ühetaolise kohtlemise printsiipi. Liikmemaks peab tagama Garantiifondi kohustuste täitmise.

(4) Kui Garantiifondi varast ei piisa kohustuste täitmiseks, tasuvad liikmed puuduva osa lisaliikmemaksuna vastavalt Garantiifondi põhikirjas sätestatule.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhul esitatakse nõue lisaliikmemaksu tasumiseks 20 päeva jooksul, kui selgub alus nõude esitamiseks. Kui nimetatud nõue on esitatud, peab lisaliikmemaksu tasuma 40 päeva jooksul, arvates nõude saamisest. Tasumisega viivitamisel kohaldatakse viivist 0,1 protsenti päevas nõude summast, kusjuures viivise summa on piiratud nõude summa suurusega. Kui mõni liikmetest ei täitnud oma kohustust, esitatakse liikmetele uus nõue, mis on eelnimetatud tasumata osa võrra suurem.

(6) Garantiifondi liikmete kohustused Garantiifondi ees ja nende täitmise kord sätestatakse Garantiifondi põhikirjas.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 64. Garantiifondi liikme väljaastumine, väljaarvamine ja liikmelisuse lõppemine

(1) Garantiifondi liige saab Garantiifondi liikmete hulgast välja astuda, kui ta on oma liikluskindlustuse kindlustusportfelli andnud kindlustustegevuse seaduses sätestatud korras üle teisele liikluskindlustuse tegevusluba omavale kindlustusandjale.

(2) Garantiifondi liikmete suhtes ei kohaldata mittetulundusühingute seaduse §-s 16 sätestatut.

(3) Garantiifondi liikme liikmelisus Garantiifondis lõpeb tema liikluskindlustuse tegevusloa lõppemisel.
[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 65. Kindlustustegevuse seaduse kohaldamine Garantiifondile

(1) Garantiifondi käsitatakse kindlustusandjana kindlustustegevuse seaduse tähenduses ning tema suhtes kohaldatakse kindlustustegevuse seadust käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(2) Garantiifondi suhtes ei kohaldata kindlustustegevuse seaduse 2. peatükki ning 3. peatüki 2. jagu.

(3) Garantiifond teavitab Finantsinspeksiooni põhikirja (muudetud põhikirja) või selle muudatuste eelseisvast kinnitamisest, esitades Finantsinspeksioonile vähemalt 15 päeva enne nimetatud küsimuse otsustamist vastava põhikirja projekti.

(4) Otsuse Garantiifondi põhikirja projektiga nõustumise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kümne päeva jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumendi saamisest. Otsuse teeb Finantsinspeksioon Garantiifondile teatavaks viivitamata.

(5) Finantsinspeksioon ei kooskõlasta Garantiifondi põhikirja projekti, kui see ei vasta käesolevas seaduses sätestatule.

[RT I 2004, 90, 616- jõust. 01.01.2005]

§ 66. Liikluskindlustuse register

(1) Liikluskindlustuse register (edaspidi *register*) on andmekogu, mille pidamise eesmärk on Garantiifondi ja tema liikmete käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vajalike andmete olemasolu ja kättesaadavuse tagamine.

(2) Registri vastutav ja volitatud töötaja on Garantiifond.

(3) Registrit peetakse kooskõlas andmekogude kaitset ja isikuandmete kaitset tagavate seadustega, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(4) Kindlustuskaitset kajastavate registriandmete õigsust eeldatakse.

(5) Register peab sisaldama liikluskindlustuse lepingu osapooltele, kindlustusjuhtumise kannatanutele ja teistele asjassepuutuvatele isikutele vajalikke andmeid kindlustuslepingute sõlmimiseks ja liikluskahjude hüvitamiseks.

(6) Registris sisalduvaid andmeid peab saama kasutada liikluskindlustusalase statistika koostamisel ja analüüsimisel, samuti kahjuennetuse ja liiklusohutusega seotud uuringuteks.

(7) Garantiifondi liikmed ja käesoleva seaduse § 43 lõikes 3 sätestatud teise riigi kindlustusandja esindajad on kohustatud esitama registrile andmeid ja neid töötleva registri vastutava töötaja poolt kehtestatud korras. Registri vastutav töötaja on kohustatud tagama käesolevas lõikes sätestatud isikutele juurdepääsu registri andmetele reaalajas.

(8) Muudel isikutel on õigus registri andmete kasutamiseks, kui see on vajalik käesolevast seadusest või teistest õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmiseks. Nimetatud isikutele väljastatakse andmeid registri vastutava töötaja poolt kehtestatud korras.

(9) Registri vastutav töötaja peab kannatanule või tema esindajale õigustatud huvi korral tagama järgmise teabe:

- 1) andmed võimaliku liikluskahju põhjustanud sõiduki ja sõiduki omaniku või valdaja kohta;
- 2) võimalikule liikluskahju põhjustanud sõidukile väljastatud poliisi number;
- 3) kindlustusandja nimi ja kontaktandmed;
- 4) kindlustusandja nõuete käsitleja nimi ja aadress;
- 5) käesoleva seaduse § 4 lõikes 3 nimetatud sõidukite tekitatud kahju korral hüvitise maksmise eest vastutava institutsiooni nimi juhul, kui sõiduki osas puudus leping.

(10) Registri vastutav töötaja teeb käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud teabe vahetamisel koostööd kannatanu asukohariigi selleks volitatud institutsiooniga. Käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud teabe saamine tuleb kannatanule tagada teabe taotlemisele järgneval tööpäeval. Kannatanul on selle teabe saamise õigus vähemalt seitsme aasta jooksul kindlustusjuhtumise toimumisest arvates.

(11) Registri vastutav töötaja peab tagama lepingut sõlmivale ja poliisi väljastavale kindlustusandjale või tema esindajale järgmise teabe:

- 1) andmed kõigi sõlmitud kindlustuslepingute ja väljastatud poliiside kohta;
- 2) liiklusregistri andmed sõiduki, registritunnistuse ja sellel nimetatud isikute kohta;
- 3) riiklike registrite andmed kindlustusvõtja või tema esindaja isikut tõendavate dokumentide kohta.

(12) Registri vastutav töötaja peab tagama nõuet käsitlevale kindlustusandjale või tema esindajale järgmise teabe:

- 1) andmed kindlustuslepingute ja väljastatud poliiside kohta;
- 2) andmed liiklusõnnetuste teadete ja kahjunõuete kohta;
- 3) liiklusregistri andmed kahjunõuetega seotud liiklusõnnetuste osaliste juhtimisõiguse kohta;
- 4) liiklusregistri andmed kahjunõuetega seotud sõidukite tehnoulevaatuste kohta;
- 5) muud registris leiduvad nõude käsitlemist abistavad andmed.

(13) Kindlustusvõtja taotlusel väljastab kindlustusandja või Garantiifond talle tõendi sõidukiga põhjustatud kindlustusjuhtumite või nende puudumise kohta. Tõend sisaldab nimetatud andmeid taotluse esitamisele eelnenud viie aasta kohta. Kindlustusandja või Garantiifond väljastab tõendi 15 päeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(14) Käesolevas paragrahvis nimetatud kohustuste täitmiseks on registri volitatud töötlejal õigus saada selleks vajalikke andmeid liiklusregistrist.
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

7¹. peatükk VASTUTUS

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 66¹. Liikluskindlustuse lepingu ja poliisita sõiduki juhtimine

(1) Liikluskindlustuse lepinguta või kehtiva poliisita sõiduki juhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

8. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 67. Eesti Liikluskindlustuse Fondi tegevuse vastavusse viimine käesoleva seaduse sätetega

(1) Käesoleva seaduse jõustumisel võivad lepinguid sõlmida vaid kindlustusandjad, kes on Eesti Liikluskindlustuse Fondi liikmed. Kui liikluskindlustuse tegevusluba omav kindlustusandja sõlmib käesoleva seaduse jõustumise järel kindlustusandjana lepingu, käsitatakse seda ka Eesti Liikluskindlustuse Fondi liikmeks saamise taotlemisena ja nimetatud kindlustusandja on sellest hetkest Eesti Liikluskindlustuse Fondi liige. Kui liikluskindlustuse tegevusluba omav kindlustusandja ei ole kümne päeva jooksul käesoleva seaduse jõustumise järel kindlustusandjana lepingut sõlminud, on temale väljastatud liikluskindlustuse tegevusluba kehtetu, arvates käesoleva seaduse jõustumise hetkest.

(2) Eesti Liikluskindlustuse Fond peab oma vara viima vastavusse käesoleva seaduse § 63 lõikes 2 sätestatuga 2004. aasta 1. märtsiks.

(3) Kuue kuu jooksul pärast käesoleva seaduse jõustumist tasuvad liikluskindlustuse kindlustusandjad Eesti Liikluskindlustuse Fondile tema kohustuste täitmiseks kaheksa protsenti laekunud liikluskindlustuse kindlustusmaksetest. Pärast kuue kuu möödumist otsustab tasumisele kuuluva summa suuruse Eesti Liikluskindlustuse Fondi nõukogu.

(4) Eesti Liikluskindlustuse Fondi nõukogu liikmeks nimetatud Riigikogu liikme suhtes ei kohaldata kindlustustegevuse seaduse § 24 lõikeid 1 ja 2.
[RT I 2002, 35, 215- jõust. 25.04.2002]

§ 67¹. Garantiifondi asutamine

(1) Eesti Liikluskindlustuse Fondi liikmed kohustuvad asutama ühe aasta jooksul, arvates 2004. aasta 1. maist, mittetulundusühingu nende Garantiifondi ülesannete täitmiseks, mis käesolevas seaduses on ette nähtud.

(2) Eesti Liikluskindlustuse Fondil on Garantiifondi õigused ja kohustused kuni varade, õiguste ja kohustuste üleandmiseeni Garantiifondile.

(3) Eesti Liikluskindlustuse Fond annab Garantiifondile üle kõik varad, õigused ja kohustused, sealhulgas edasikindlustusportfelli. Üleandmisele ei kuulu lõpetamiseks vajaminevad rahalised vahendid.

(4) Eesti Liikluskindlustuse Fondi kindlustusportfelli üleandmine Garantiifondile toimub kindlustustegevuse seaduses sätestatud korras.

(5) Garantiifond loetakse Eesti Liikluskindlustuse Fondi õigusjärglaseks.

(6) 2009. aasta 1. jaanuariks peab käesoleva seaduse § 61 lõikes 7 nimetatud kohustuse täitmiseks Garantiifondi omavahendite miinimum olema vähemalt 10 protsenti Garantiifondi liikmete kohustusliku liikluskindlustuse tehniliste brutoeraldistesummast.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 67². Eesti Liikluskindlustuse Fondi lõpetamine

(1) Eesti Liikluskindlustuse Fond lõpetatakse käesolevas seaduses ning kindlustustegevuse seaduses sätestatud korras.

(2) Eesti Liikluskindlustuse Fondi lõpetamisel toimub selle likvideerimine. Likvideerimismenetlusele kohaldatakse tsiviilseadustiku üldosa seaduses (RT I 2002, 35, 216; 2003, 13, 64; 78, 523) sätestatud, arvestades kindlustustegevuse seaduses sätestatud erisusi.

(3) Juhatuse liikmed omandavad alates Garantiifondi kandmisest registrisse Eesti Liikluskindlustuse Fondi likvideerijate õigused ja kohustused. Likvideerijate üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon.

(4) Likvideerijad esitavad Finantsinspeksioonile likvideerimise lõpparuande.

(5) Eesti Liikluskindlustuse Fond loetakse lõppenuks, arvates riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikust registrist kustutamiseks.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 68. Seaduse rakendamine liikluskindlustuse lepingu kohta

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud lepingud lõpevad väljastatud poliisil märgitud ajal.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud lepingute suhtes kohaldatakse niisuguseid kindlustusmaksleid, nagu pooled kokku leppisid.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtestatud kindlustusmaksete arvutamise korda võib kindlustusandja rakendada 2002. aasta 1. jaanuarini. Pärast nimetatud tähtaega kehtestatakse kindlustustariif riskipreemia alusel.

(4) Liikluskindlustuse kindlustustariifid tuleb enne rakendamist kooskõlastada Finantsinspeksiooniga kuni 2004. aasta 1. jaanuarini.

(5) Enne käesoleva seaduse jõustumist toimunud liikluskahju hüvitamisel rakendatakse kindlustusjuhtumi toimumise ajal kehtinud liikluskindlustuse seadust.

(6) Käesoleva seaduse §-d 16 ja 52 kaotavad kehtivuse Eesti Vabariigi ühinemisel Euroopa Liiduga.

[RT I 2004, 14, 90- jõust. 25.03.2004]

§ 68¹. Kindlustussummade rakendamine

Üleminek käesoleva seaduse § 51 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kindlustussummadele toimub järgmiselt:

1) kuni 2009. aasta 10. detsembrini on kindlustussummad 102 250 eurot varakahju korral ja 351 510 eurot isikukahju korral ühe kannatanu kohta;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

2) alates 2009. aasta 11. detsembrist kuni 2012. aasta 10. juunini on kindlustussummad 500 000 eurot varakahju korral ja 2 500 000 eurot isikukahju korral ühe kindlustusjuhtumi kohta;

3) käesoleva seaduse § 51 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kindlustussummad jõustuvad 2012. aasta 11. juunil.

[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]

§ 68². [Kehtetu – RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 69–73. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 74. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2001. aasta 1. juunil.

¹Nõukogu direktiiv 72/166/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 103, 02.05.1972, lk 1–4);

nõukogu teine direktiiv 84/5/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 8, 11.01.1984, lk 17–20);

nõukogu kolmas direktiiv 90/232/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 129, 19.05.1990, lk 33–35);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/26/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise ning nõukogu direktiivide 73/239/EMÜ ja 88/357/EMÜ muutmise kohta (EÜT L 181, 20.07.2000, lk 65–74);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/14/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiive 72/166/EMÜ, 84/5/EMÜ, 88/357/EMÜ ja 90/232/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/26/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse kohta (ELT L 149, 11.06.2005, lk 14–21).
[RT I 2007, 55, 368- jõust. 02.11.2007]